

JÄRVI-SUOMEN OSUUSPANKKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2024

Yritys- ja yhteisötunnus: 0172704-1
Postiosoite: Kuiluntie 5, 71800
SIILINJÄRVI
Käyntiosoite: Kuiluntie 5, 71800
Siilinjärvi
Kotipaikka: Siilinjärvi

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2024

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2024	1
POP Pankki -ryhmä	1
Toimintaympäristö	1
Pankin liiketoiminta	2
Tulos	3
Tase	5
Konsernitilinpäätös	8
Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot	8
Vakavaraisuuden hallinta	8
Riskienhallinta	10
Hallinto ja henkilöstö	16
Vastuullisuus	21
Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	21
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2025	22
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	22
Tunnuslukujen laskentakaavat	23
Tilinpäätös	24
Järvi-Suomen Osuuspankin tuloslaskelma	24
Järvi-Suomen Osuuspankin tase	25
Järvi-Suomen Osuuspankin rahoituslaskelma	26
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	53
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	54
Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä	54
Tilinpäätösmerkintä	55

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2024

Järvi-Suomen Osuuspankki on itsenäinen osuuspankki, joka on perustettu vuonna 1904. Vuosi 2024 oli pankin 120. toimintavuosi. Pankki toimii Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Suomen alueilla. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pien-yrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä lähes 24 700. Pankilla on yhteensä 9 konttoria, Siilinjärvellä, Reisjärvellä, Kuopiossa, Jyväskylässä, Haapajärvellä, Nurmeksessa Viitasaarella, Kinnulassa sekä Digikonttori. Pankki sulautti loppuvuodesta 2024 Digikonttorinsa osaksi kaikkien konttorien toimintaa, koska Pankki palveli asiakkaitaan yli 70 %:ssa kohtaamisista verkossa. Verkkokohtaamisten ja konttoreissa asiointin lisäksi asiakkaat käyttävät verkkopankki- ja mobiilipankkipalveluita sekä käteisautomaatteja. Asiakastapaamisia voidaan järjestää myös verkkotapaamisina. Pääosa asiakkaiden peruspalvelutapahtumista tapahtuu itsepalveluna. Vuoden lopussa lähes 15 500 pankin asiakkaalla oli verkkopankkipankkisopimus.

POP Pankki -ryhmä

Järvi-Suomen Osuuspankki on paikallisesti ja alueellisesti toimiva osuuspankki, joka kuuluu POP Pankki -ryhmään. Järvi-Suomen Osuuspankki on POP Pankkikeskus osk:n jäsen ja se kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 18 itsenäistä osuuspankkia, keskusyhteisö POP Pankkikeskus osk ja näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista merkittävimmät ovat POP Pankkien keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj ja kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankkikeskus osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoitettu yhteenliittymä, jonka keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. POP Pankki -ryhmään kuuluu myös POP Holding Oy, joka ei ole keskinäisen vastuun piirissä. POP Holding Oy omistaa 30 % aiemmin POP Pankki -ryhmään kuuluneesta Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä.

Toimintaympäristö

Vuonna 2024 maailmantalouden kasvu oli maltillista. Aasiassa kasvu oli vahvempaa, mutta Suomen viennin kannalta tärkeillä markkinoilla USA:ssa ja euroalueella talouskasvu jäi hitaammaksi. Inflaatiopaineiden vähitellen hellittäessä EKP aloitti ohjauskorkojen asteittaisen laskemisen kesäkuussa tukeakseen samalla hidastuvaa talouskehitystä.

Suomen talouden kehitys oli edelleen vaisua ja vuoden 2024 bkt:n kehitys jäi negatiiviseksi. Rakentamisen voimakas vähentyminen ja työttömyyden kasvu hidastivat myös talouden toipumista taantumasta. Vuonna 2024 konkurssreja oli ennätyksellisen paljon, kun erityisesti rakentamisessa ja rakennusalaan lähellä olevilla aloilla toimivia yrityksiä ajautui konkurssiin. Suomen viennin kehitys oli alkuvuonna vaatimatonta, mutta vuoden jälkipuoliskolla vienti kääntyi kasvu-uralle. Heikoista näkymistä ja kysynnästä johtuen yritysten investointien määrä laski selvästi vuoteen 2023 verrattuna. Positiivista Suomen talouden kannalta oli kuitenkin inflaatiiovauhdin normalisoituminen ja korkotason kääntyminen selvään laskuun.

Palkansaajien ostovoima kasvoi vuoden 2024 aikana ja kotitalouksien velkaantumisaste oli laskussa. Loppuvuodesta laskeva korkotaso ja asuntojen hintojen laskutrendin hidastuminen lisäsivät myös asuntokauppojen määrää. Valtaosa kotitalouksista oli kuitenkin edelleen varovaisia kulutuksen ja isompien hankintojen suhteen. Kotitalouksien varovaisuus näkyi Suomessa myös pankkitalletusten kasvussa.

Pankin liiketoiminta

Järvi-Suomen Osuuspankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen yhteistyökumppaneidensa sijoitus- ja vakuutustuotteita.

Järvi-Suomen Osuuspankin liiketoiminnan kasvu ja tulos saavuttivat pankin liiketoimintasuunnitelmassaan tilikaudelle asettamat tavoitteet pl. talletuskannan kasvutavoitetta. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti parantamaan kannattavuuttaan. Järvi-Suomen Osuuspankki on palvellut asiakkaitaan tilikauden aikana itsepalvelukanavien lisäksi konttoreissa ja verkkotaamisissa, joiden määrä on edelleen kasvanut.

Markkinakorkojen nousu on vahvistanut pankin korkokatetta, mutta loppuvuodesta korkokatteen kehitys kääntyi laskuun markkinakorkojen laskun myötä. Markkinakorkojen lasku lisäsi luotonantoa loppuvuoden aikana merkittävästi. Huolimatta Suomen talouden vaisusta kehityksestä rahastosäästämisen kysyntä pysyi hyvällä tasolla. Myös korkeampikorkoisten määräaikaisten talletusten suosio lisääntyi.

Korkotason lasku on kasvattanut pankin korkosijoitusten käypiä arvoja, mutta pörssiosakkeiden keskimääräinen kurssikehitys oli vuoden 2024 aikana heikkoa. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista laskivat 1 431 tuhatta euroa. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot laskivat 8 tuhatta euroa, ja käypään arvoon käyvän arvon rahastojen kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat 3 tuhatta euroa.

Pankin sijoitustuotevalikoimaan kuuluvat yhteistyökumppaneiden, Aktia Rahastoyhtiö Oy:n, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n ja UB Rahastoyhtiö Oy:n, sijoitusrahastot. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina on Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike.

Pankin välittämät eläke- ja säästövakuutustuotteet tuottavat Aktia Henkivakuutus Oy ja Sp-Henkivakuutus Oy sekä riskihenkivakuutukset AXA konserni, Sp-Henkivakuutus Oy ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö. Yhteistöiden tarkoituksena on turvata kilpailukykyiset eläke-, säästö- ja riskihenkivakuutukset POP Pankkien asiakkaille. Vuoden lopussa asiakkaila oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 61 564 tuhatta euroa.

Henkilöasiakkaiden vahinkovakuutuspalveluissa pankki tekee yhteistyötä LähiTapiola-ryhmään kuuluvan Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus.

POP Pankkien keskusluottolaitoksena toimii POP Pankkikeskuksen omistama Bonum Pankki Oyj. Bonum Pankki vastaa POP Pankin asiakkaiden maksuliikenteeseen ja Visa-korttien liikkeelle laskuun liittyvistä palveluista sekä hoitaa POP Pankkien tukkuvarainhankintaa yhdessä kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja joukkovelkakirjalainoja. Bonum Pankki vastaa myös POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä.

Järvi-Suomen Osuuspankki juhli vuonna 2024 toimintansa 120. juhlavuotta. Pankki juhlisti toimintaansa järjestämällä asiakkaille tilaisuuksia sekä jakamalla toimialueensa paikallisille toimijoille tukea 105 t€. Pankki kävi syksyllä 2024 muutosneuvottelut, jossa se järjesteli toimintojaan uudelleen, jotta pankki pystyy vastaamaan paremmin sekä asiakkaiden että riskienhallinnan

vaatimuksiin. Lisäksi Pankki valmistautui loppusyksystä vuonna 2025 suunniteltuun järjestelmä-uudistukseen ja lisäsi henkilöstöä asiakaskohtaamisiin.

POP Pankki -ryhmässä on käynnissä mittava järjestelmä-uudistushanke. Vuoden 2024 aikana valmistui toimistoinfran uudistusprojekti, jossa pankin työasemalaitteet ja tietoverkot korvattiin uusilla ratkaisulla. Lisäksi viranomaisraportoinnin uudistusprojektissa otettiin käyttöön useita uusia raportointiratkaisuja. Ryhmä suunnittelee ottavansa uuden peruspankkijärjestelmän käyttöön vuoden 2025 aikana. Pankkijärjestelmän toimittaa suomalainen IT-yhtiö Crosskey. POP Pankit jatkavat Samlinkin asiakkaana kunnes uusi järjestelmä otetaan käyttöön.

Tulos

Järvi-Suomen Osuuspankin liikevoitto oli 7 974 tuhatta euroa (11 674 tuhatta euroa vuonna 2023). Liikevoitto pieneni edellisestä vuodesta. Liikevoiton muutoksen taustalla on se, että vuonna 2023 muissa tuotoissa näkyi Pankin omistaman osuuden myynti Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä. Vastaavaa myyntivoittoa ei vuonna 2024 ollut. Kulujen kasvuun vaikuttivat järjestelmä-uudistuksen tuomat lisäkustannukset, sääntelyn vaatimusten täyttämiseksi tehdyt rekrytoinnit sekä Kuopion konttorin muutto uusiin tiloihin. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 57 prosenttia (48).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2024	01-12/2023	Muutos-%)	01-12/2022	Muutos-%)
Korkokate	17 359	17 347	0,1	8 610	101,5
Nettopalkkiotuotot	4 074	4 165	-2,2	3 846	8,3
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	122	131	-6,4	-334	139,2
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta rahoitusvarojen nettotuotot	0	-3	-100,0	-68	96,1
Muut tuotot	738	2 071	-64,4	1 226	69,0
Tuotot yhteensä	22 294	23 711	-6,0	13 280	78,6
Henkilöstökulut	-4 156	-3 696	12,5	-3 332	10,9
Muut hallintokulut	-5 593	-4 541	23,2	-4 176	8,7
Muut kulut	-2 934	-3 218	-8,8	-2 666	20,7
Kulut yhteensä	-12 683	-11 455	10,7	-10 175	12,6
Kulu-tuotto -suhde	56,89	48,31		76,62	
Lopulliset ja odotettavissa olevat luotto-tappiot	-1 637	-582	181,0	-638	-8,7
Liikevoitto	7 974	11 674	-31,7	2 468	373,1
Tilikauden voitto	6 910	9 657	-28,4	1 975	389,0
*) Muutos 2024-2023					
**) Muutos 2023-2022					

Pankin korkokatteeksi muodostui 17 359 tuhatta euroa (17 347). Korkokate pysyi edellisen vuoden tasolla.

Korkotuottojen määrä oli 27 796 tuhatta euroa (24 097), jossa kasvua edellisvuodesta oli 3 698 tuhatta euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 10 437 tuhatta euroa (6 750). Korkokulut kasvoivat edelliseen tilikauteen verrattuna 3 686 tuhatta euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa asiakkaiden talletuksille maksetuista koroista. Määräaikaistalletusten määrän kasvu lisäsi korkokuluja verrattuna edelliseen vuoteen. Korkokuluja kasvatti myös joulukuussa 2023 toteutettu käyttötilien korkomuutos.

Nettopalkkiotuotot olivat 4 074 tuhatta euroa (4 165). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 4 959 tuhatta euroa (4 865) ja palkkiokulujen 885 tuhatta euroa (700). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 854 tuhatta euroa (850). Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 617 tuhatta euroa (676), palkkiot maksuliikenteestä 2 911 tuhatta euroa (2 797), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 340 tuhatta euroa (339) ja palkkiot takauksista 133 tuhatta euroa (120). Palkkiotuottojen muutokseen vaikutti palkkiokulujen kasvu sekä antolainauksen palkkiotuottojen kehitys matalan luottokysynnän ja kilpailun johdosta. Palkkiokulut kasvoivat edellisvuodesta 26 prosenttia.

Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotoiksi muodostui 122 tuhatta euroa (131). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja ja -tappioita -106 tuhatta euroa (0) sekä näiden realisoitumattomia arvostusvoittoja ja -tappioita 230 tuhatta euroa (131). Lisäksi tuloserä sisältää rahavirtaa suojaavista korko-optioista suoraan tulokseen kirjattavan aika-arvon muutoksen ja suojauksen tehottoman osuuden, joiden yhteismäärä tilikaudella oli 0 tuhatta euroa (0), sekä valuuttatoiminnan nettotuotot 0 tuhatta euroa (0). Tuloserään sisältyy myös suojauslaskennan nettotulos, joka oli -1 tuhatta euroa (0). Erä muodostuu käypää arvoa suojaavien korkojohdannaisten ja suojattavien kohteiden käypien arvojen muutosten erotuksesta.

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 0 (-3) tuhatta euroa. Tästä myyntivoitot ja -tappiot olivat 0 (0) tuhatta euroa.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 738 tuhatta euroa (2 071). Saadut osingot ja rahasto-osuudet olivat 159 tuhatta euroa (1 590), jossa laskua edellisvuoteen oli 1 431 tuhatta euroa. Ero johtui edellisenä vuonna tapahtuneesta sijoitusomaisuuden myynnistä ja tilanteen palautumisesta normaaliin tasoon vuonna 2024. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 232 tuhatta euroa (47). Ero, 186 tuhatta euroa, johtui pankin omistuksessa olevien kiinteistöjen myynnistä. Liiketoiminnan muut tuotot pienenivät 20 prosentilla 347 tuhanteen euroon (435).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 4 156 tuhatta euroa (3 696), mikä oli 12 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen kasvu johtui pankin valmistautumisesta tulevaan perusjärjestelmäuudistukseen sekä siihen varautumisesta, asiakkaan tuntemistietoihin liittyvistä tehtävistä ja toimialan palkkakehityksestä.

Muut hallintokulut nousivat 23 prosenttia, 5 593 tuhanteen euroon (4 541). Kulujen nousu johtui nousseista POPKeskuksen, yhteisten toimintojen kuluista. Lisäksi kulunousuun vaikutti järjestelmäuudistuksen kulut sekä Kuopion konttorin muutosta aiheutuneet kulut. Muut kulut, 2 934 tuhatta euroa (3 218), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 265 tuhatta euroa (205). Arvonalentumisia omassa käytössä olevien kiinteistöyhteisöjen osakkeista kirjattiin 24 tuhatta euroa (365). Liiketoiminnan muut kulut olivat viime vuoden tasolla 2 645 tuhatta euroa (2 648).

Tilikaudella kirjattiin odotettavissa olevia luottotappioita tuloslaskelmaan yhteensä 188 tuhatta euroa (423). Erä muodostuu luotoista ja takauksista kirjatusta odotettavissa olevien tappioiden lisäyksestä/vähennyksestä 216 tuhatta euroa (418) ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien rahoitusvarojen odotettavissa olevien tappioiden lisäyksestä/vähennyksestä -28 tuhatta euroa (5). Toteutuneita luottotappioita kirjattiin katsauskaudella 1 464 tuhatta euroa (179) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatusta saamisista -15 tuhatta euroa (-20). Rahoitusvaroista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tuloksessa oli 1 637 tuhatta euroa (582).

Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät edelleen vähäisinä. Tilikaudella täsmennettiin luottotappioiden kirjausajankohtaa koskevaa ohjeistusta, mikä osaltaan vaikutti toteutuneiden luottotappioiden määrään. Toteutuneisiin luottotappioihin on varauduttu osittain jo aiemmin odotettavissa olevien luottotappioiden varauksella, jota purettiin tappiokirjauksen yhteydessä.

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2024 aikana 6 prosenttia ja oli vuoden lopussa 687 619 tuhatta euroa (651 121). Taseessa olevien luottojen määrä oli 474 106 tuhatta euroa. Talletusten määrä oli 446 216 tuhatta euroa.

Järvi-Suomen Osuuspankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2024	31.12.2023	Muutos-% **)	31.12.2022	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	474 106	463 644	2,3	470 312	-1,4
Luotot	474 106	463 640	2,3	470 300	-1,4
Muut saamiset	0	4	-100,0	12	-64,6
Sijoitukset	203 176	179 665	13,1	146 198	22,9
Saamiset luottolaitoksilta	151 522	117 955	28,5	101 070	16,7
Saamistodistukset	38 786	43 229	-10,3	27 229	58,8
Osakkeet ja osuudet	8 898	14 206	-37,4	13 876	2,4
Kiinteistöt	3 970	4 275	-7,1	4 022	6,3
Johdannaissopimukset	673	0		0	
Johdannaissopimukset vastaavaa	563	0		0	
Johdannaissopimukset vastattavaa	110	0		0	
Yleisön talletukset *)	446 216	449 257	-0,7	456 480	-1,6
Velat luottolaitoksille	158 489	125 440	26,3	102 012	23,0
Oma pääoma	66 428	59 960	10,8	48 928	22,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä	10 322	10 922	-5,5	10 922	0,0
ROA %	0,9	1,5		0,4	
ROE %	8,8	15,2		3,6	
Omavaraisuusaste	10,9	10,6		9,3	
Vakavaraisuussuhde	22,81 %	21,02 %		20,04 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2024-2023					
***) Muutos 2023-2022					

Luotonanto

Järvi-Suomen Osuuspankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 477 698 tuhatta euroa (467 067). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 27 tuhatta euroa (71).

Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 90 880 tuhatta euroa. Luotonannon nettolisäys oli 10 631 tuhatta euroa eli 2 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikuttivat kesällä 2024 luotonannon kasvuun tähtäävät pankin toimenpiteet sekä asuntokaupan pieni piristyminen syksyllä 2024.

Yli 90 päivää erääntyneet ja perinnässä olevat saamiset olivat vuoden lopussa 5 766 tuhatta euroa (5 821) eli 55 tuhatta euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneet saamiset yhteensä olivat 1 prosenttia (1) taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 3 552 tuhatta euroa (3 504) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Muihin takauksiin sisältyvät pankin antamat omavelkaiset takaukset omasta ja muiden POP Pankkien puolesta Bonum Pankki Oyj:lle liittyen pankkien tekemään maksuliiketoimintaan.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 20 159 tuhatta euroa (16 889) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa **1.07**.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 151 522 tuhatta euroa (117 955). Määrä oli 33 567 tuhatta euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat erilaisista joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 38 786 tuhatta euroa (43 229), mikä on 10 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 8 898 tuhatta euroa (14 206). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 8 748 tuhatta euroa (8 748) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 150 tuhatta euroa (5 458). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 3 970 tuhatta euroa (4 275). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 1 520 tuhatta euroa (1 676) ja sijoituskiinteistöjen arvo 2 450 tuhatta euroa (2 599). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa **1.07**.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 641 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparrusmenoja. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 228 tuhannen euron nettomääräinen myyntivoitto. Pankki ei purkanut arvonorotuksia kirjasi arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta yhteensä -120 tuhatta euroa (-445).

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa -puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 563 tuhatta euroa (0), josta käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 0 tuhatta euroa (0) ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten 563 tuhatta euroa (0).

Taseen vastattavaa -puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, johdannaisten negatiivinen käypä arvo yhteensä oli 110 tuhatta euroa (0). Tästä käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 110 tuhatta euroa (0). Pankki suojaasi käyvän arvon suojauksella kiinteäkorkoisia talletuksia. Suojausinstrumenttina olivat koronvaihtosopimukset.

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa **1.05**. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 446 216 tuhatta euroa (449 257). Talletukset vähenivät vuoden aikana 3 041 tuhatta euroa eli 1 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämistileillä vähenivät vuoden aikana 10 354 tuhatta euroa eli 3 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 321 290 tuhatta euroa (331 644). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 7 313 tuhatta euroa eli 6 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 124 925 tuhatta euroa (117 612).

Muutokseen vaikutti asiakkaiden tilivarojen käyttäminen aiempaa enemmän kuluttamiseen sekä noussut korkotaso.

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja pakollisista varauksista. Velat luottolaitoksille ovat pääasiassa POP Pankki -ryhmän sisäisiä velkoja. Pankilla on luottoja keskusluottolaitokselta Bonum Pankki Oyj:ltä ja kiinnitysluottopankkilainsäädännön mukaisia väliluottoja POP Asuntoluottopankki Oyj:ltä.

Velat luottolaitoksille olivat 158 489 tuhatta euroa (125 440). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset sekä pankin muut velat muille luottolaitoksille, jotka olivat 0 tuhatta euroa (0). Muut velat luottolaitoksille sisältää POP Asuntoluottopankki Oyj:n pankille myöntämät väliluotot 82 500 tuhatta euroa. Pankki on antanut väliluottojen vakuudeksi asiakkailleen myöntämäänsä kiinteistövakuudellisia luottoja 113 239 tuhatta euroa. Annetut vakuudet on merkitty edelleen POP Asuntoluottopankin liikkeeseenlaskeman joukkovelkakirjalainan vakuudeksi. Muita velkoja ovat myös mm. repomyynnit, joiden määrä vuoden vaihteessa oli 0 tuhatta euroa (0).

Taseeseen ei ole kirjattu pakollista varausta.

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 66 428 tuhatta euroa (59 960). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 6 468 tuhatta euroa. Osuuspääoma väheni tilikauden aikana -279 tuhatta euroa (-235). Järvi-Suomen Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 51 608 tuhatta euroa.

Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 1 001 tuhatta euroa (689). Määrä koostui käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvos-tettujen rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 1 023 tuhatta euroa (653) sekä odotettavissa olevista luottotappiosta 10 tuhatta euroa (36).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 10 322 tuhatta euroa (10 922), josta luottotappiovarausta oli 10 322 tuhatta euroa (10 922). Tilikaudella luottotappiovarausta purettiin -600 tuhatta euroa (purettiin 0 tuhatta euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 2 prosenttia saamisista. Varauksesta 2 180 tuhatta euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta. tai Poistoeroa vähennettiin 0 tuhatta eurolla.

Konsernitilinpäätös

Järvi-Suomen Osuuspankki muodostaa konsernin, johon kuuluvat emopankki ja sen 66,46%:sti omistama Koy Siilinjärven Pankkikeskus. Pankin tytäryhtiö Koy Siilinjärven Pankkikeskus on jä-tetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle, koska ne ovat luottolaitoslain 12 luvun 10 §:ssä tarkoi-tettuja pieniä tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot

Pankit ovat velvollisia maksamaan Rahoitusvakuusvirastolle talletussuojamaksua ja vakuusmak-sua. POP Pankki -ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Ryhmän talletuspankkeja ovat POP Pankit ja Bonum Pankki Oyj. POP Pankit ovat vanhan talle-tussuojarahaston jäseniä ja talletussuojamaksu katettiin kokonaisuudessaan vanhan talletussuo-jarahaston varoista. Vakuusmaksu määrättiin talletussuojamaksun tavoin ryhmälle ja se jyvitetiin jäsenpankeille. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan samassa talletuspankissa olevat korvauskelpoiset talletukset enintään 100 000 euroon asti.

Järvi-Suomen Osuuspankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuu-luvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat. Myös sijoittajien korvausrahaston osalta POP Pankki -ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään yhtenä pankkina. Korvausrahastosta korvataan enintään 20 000 euroa.

Vakavaraisuuden hallinta

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla vakavaraisuuden hallinta perustuu yh-teenliittymän keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamiin vakavaraisuuden hallinnan periaat-teisiin, sekä keskusyhteisön hallituksen kaikille jäsenluottolaitoksille vahvistamiin pääomasuun-nittelun menetelmiin. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Keskusyhteisö on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritetty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Järvi-Suomen Osuuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kanalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan. Pankki on Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla vapautettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisön päätöksellä omien varojen vaateesta yhteenliittymän sisäisille erille sekä suurten vastapuolten rajoituksista keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Järvi-Suomen Osuuspankin omat varat (TC) yhteensä olivat 63 282 tuhatta euroa (56 689), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 29 406 tuhatta euroa (28 598). Ensisijainen pääoma (T1) oli 63 282 tuhatta euroa, josta ydinpääoman (CET1) osuus oli 63 282 tuhatta euroa ja ensisijaisten lisäpääomien (AT1) osuus oli 0 tuhatta euroa. Toissijainen pääoma (T2) oli 0 tuhatta euroa.

Järvi-Suomen Osuuspankki voi laskea liikkeelle ydinpääomaan luettavia POP Osuuksia. Järvi-Suomen Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 5160 tuhatta euroa.

Järvi-Suomen Osuuspankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde nousi 1,79 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 22,81 prosenttia. Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 22,81 (21,02). Pankin 10,5 prosentin vakavaraisuusvaatimus muodostuu lakisääteisesti vakavaraisuusvaatimuksesta (8 prosenttia) sekä kiinteästä lisäpääomavaateesta (2,5 prosenttia). Finanssivalvonnan asettama harkinnanvarainen lisäpääomavaade (1,25 prosenttia) on asetettu yhteenliittymätasolla.

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot erillisessä raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös ja Pilari III -raportti on saatavissa sähköisesti osoitteessa www.pop-pankki.fi.

Vakavaraisuuslaskennan pääerät, tuhatta euroa

Omat varat	Emo	
	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	67 071	58 742
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-3 789	-2 052
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	63 282	56 689
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja		
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		

Ensisijainen lisäpääoma (AT1)

Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	63 282	56 689
--	--------	--------

Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja

Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut

Toissijainen pääoma (T2) yhteensä

Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	63 282	56,689
---	--------	--------

Riskipainotetut erät yhteensä

277 453	269 633
---------	---------

josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus

239 855	237 032
---------	---------

josta vastuun arvonoinnaisuriski (CVA)

josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)

josta operatiivisen riskin osuus

37 597	32 601
--------	--------

Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5%)

6 936	6 741
-------	-------

Vastasyklinen pääomapuskuri

274	287
-----	-----

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)

22,81 %	21,02 %
---------	---------

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)

22,81 %	21,02 %
---------	---------

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)

22,81 %	21,02 %
---------	---------

Vähimmäisomavaraisuusaste

Pankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 11,85 prosenttia minimivaatimuksen ollessa 3 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuuihin.

	31.12.2024	31.12.2023
Ensisijainen pääoma	63 282	56 689
Vastuiden kokonaismäärä	534 128	538 041
Vähimmäisomavaraisuusaste	11,85 %	10,54 %

Järvi-Suomen Osuuspankin vakavaraisuuden kehitykseen vaikuttivat. Vuoden 2023 omiin pääomiin lisätyt voittovarot sekä liiketoiminnan maltillinen kehittyminen.

Riskienhallinta**Riskienhallinnan tavoite**

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

Riskienhallinta POP Pankkien yhteenliittymässä

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla riskienhallinta ja riskien mittaaminen perustuvat yhtenäisiin menetelmiin. Yhteenliittymässä on vahvistettu jäsenluottolaitoksia sitovat riskilajikohtaiset limiitit, jotka määrittävät riskitason, jonka puitteissa jäsenluottolaitokset voivat liiketoimintaansa harjoittaa. **Järvi-Suomen Osuuspankin** hallitus on vahvistanut limiitit osana riskilajikohtaisia strategioitaan.

Periaatteet ja organisointi

Järvi-Suomen Osuuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskeeseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiouden pankki huomioi tilinpäätöksessään riittävillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinariskeille. Tarvittaessa pankin hallitus voi asettaa myös muita limiittejä pankin toiminnalle. Valtuutusten puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan keskusyhteisön tuottamaa ohjausrajaraportteja sekä johdon tuottamia raportteja ja analyyskejä eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Riskienhallinnan ja compliancen järjestelyt

Pankin compliance-toiminnon hoitaminen on ulkoistettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle.

Ylimmän hallintoelimen jäsenten valinnassa noudatettava monipuolisuuden tähtävä toimintamalli ja sen tavoitteet ja päämäärät

Pankin ohjeistuksessa on korostettu hallituksen monipuolisuuden merkitystä. Monipuolisuustavoitteeseen pyritään vuosittaisen hallituksen itsearvioinnin avulla.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama luottoriskistrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maatilayritykset sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 64 % (63 %). Maatilayrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 8 % (9 %) ja muiden 29 % (28 %). Valtaosa, 66 % (66 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakas seurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu pankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukyvyistä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksen tekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypä arvo seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista yhteenliittymän vahvistamien arvostusperiaatteiden rajoissa, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa kymmenen suurinta asiakaskokonaisuutta ja yli 90 päivää erääntyneet luotot. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rakenteellista rahoitusriskiä ja maksuvalmiusriskiä.

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisen ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriskiä syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteettiluokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Maksuvalmiusriski tarkoittaa riskiä siitä, että luottolaitos ei suoriudu odotetuista tai odottamattomista tulevista kassavirroista ilman vaikutuksia päivittäiseen toimintaan tai taloudelliseen tilaan.

Likviditeettiriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Likviditeettiriskiä seurataan raportoimalla hallitukselle pankin rahoitustilanteesta sekä

maksuvalmiusasemasta. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkistä sekä käytettävissä olevasta likviditeettireservistä. Pankki ylläpitää riittävää likviditeettireserviä päivittäisen maksuliikenteen ja maturiteettiluokittaisten erojen kattamiseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 27,9 % (27,8 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Tilikauden aikana pankin rahoitusasema pysyi hyvänä.

Järvi-Suomen Osuuspankki rahoitus perustuu pääasiallisesti talletusvarainhankintaan, jonka pankki hankkii omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 22 400 tallettaja-asiakkaalle. Pankin omaa varainhankintaa täydentää ryhmän keskusluottolaitoksen, Bonum Pankki Oyj:n välittämä tukkuvarainhankinta. Keskusluottolaitoksena Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymän tukkuvarainhankinnasta ja sen koordinoinnista. POP Asuntoluottopankki tukee yhteenliittymän likviditeettiriskin hallintaa mahdollistamalla asuntovakuudellisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskun. Yhteenliittymän tavoitteena on hajauttaa jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

POP Pankkien yhteenliittymä on saanut Finanssivalvonnalta luvan vapauttaa yksittäiset jäsenluottolaitokset maksuvalmiudelle asetetuista LCR-vaateesta sekä pysyvän varainhankinnan NSFR-vaateesta. Molemmat maksuvalmiuteen liittyvät viranomaisvaateet tulee täyttää ja raportoida yhteenliittymätasolla. Keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymän LCR- ja NSFR-vaateiden täyttämisestä.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen, taseen nykyarvoon ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen ylläpitää tasapainoa saatavien ja velkojen korkoperusteissa.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen ja taseen nykyarvoon tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2024 +7,91 %/- 7,10 % 12 kk:n korkokatteesta ja +1,79 %/-1,61 % pankin omista varoista, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Poikkeuksellisen voimakas korkotason nousu on näkynyt perusliiketoimintaan liittyvän avoimen korkoriskiaseman kasvuna. Pankki on suojannut tätä avointa korkokateriskiään osallistumalla yhteenliittymän järjestämiin korkosuojauksiin ja toteuttamalla muita joukkovelkakirjalaina sijoituksia liittyviä sijoituksia kiinteäkorkoisina saattaakseen korkoriskiaseman lähemmäs yhteenliittymässä noudatettavia riskirajoja. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille. Yhteenliittymän asettama ohjausraja korkoriskille on katsauskaudella ollut enintään -5 prosentin muutos korkokatteessa suhteessa pankin omiin varoihin +/- yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksessa ajanjaksoilla 1-12 kk ja 13-24 kk.

Johdannaissopimukset

Pankki suojaa taseen korkoriskiä korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Johdannaiset eritellään liitetiedossa 1.05.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Sijoitustoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Pankki on pienentänyt korkosijoitusten arvomuutosten potentiaalisia vaikutuksia pankin tulokseen ja omiin varoihin luokittelemalla osan likviditeetti-asemaa turvaavista vähäriskisistä arvopapereista arvostettavaksi jaksoitettuun hankintamenoon. Pankin tavoitteena sijoitustoiminnassa on ylläpitää likviditeettireserviä ja hankkia tuotto-riskisuh-teeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvomuutoksia nettomäärältään 229 tuhatta euroa (131) ja sijoituksista kirjattua odotettavissa olevien luottotappioiden varausta 26 tuhatta euroa. Lisäksi realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 1 001 tuhatta euroa (689). Arvopapereiden realisoitumattomista arvomuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 1 256 tuhatta euroa (817). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Pankin sijoitukset on hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa rajattu vastapuolija omaisuuslajikohtaisilla limiiteillä.

Pankki seuraa kuukausittain sijoitustarkoitukseen hankittujen arvopapereiden markkina-arvoja ja niiden transaktioihin liittyviä kassavirtoja. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti arvopaperisalkun sisältö ja taseasema. Arvopaperisalkkuun sisältyvää markkinariskiä arvioidaan suhteessa pankin tulokseen ja omiin varoihin.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan ja liiketoimintastrategiansa mukaisesti pankki on pienentänyt kiinteistösijoituksiin sitoutuneita pääomia. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuottoprosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.07. (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 1 520 tuhatta euroa (1 676). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma väheni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 2 450 (2 599) tuhatta euroa, mikä on 0 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto oli 9 prosenttia (2).

Strategiset ja operatiiviset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä sekä riskejä, jotka uhkaavat strategian toteuttamista tai asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan operatiivisen riskiportfolion säännöllisellä kartoituksella, henkilöstön osaamisen jatkuvalla kehittämisellä, kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakimuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa pankkia kohdanneista taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Hallitukselle raportoidaan vähintään kahdesti vuodessa havainnot pankin operatiivisista riskeistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Sisäinen tarkastus

Yhteenliittymän keskusyhteisö vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän keskusyhteisössä, jäsenluottolaitoksissa sekä muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Keskeisiä keskitettyjä tehtäviä ovat mm. yleinen ohjeistus, resursointi sekä vuosisuunnitelman laatiminen.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta, objektiivista arviointi- ja varmistustoimintaa. Toiminnan tavoitteena on tukea keskusyhteisön hallintoneuvostoa, hallitusta ja toimivaa johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Keskusyhteisön sisäinen tarkastus tarkastaa pankin toimintaa säännöllisesti. Pankin toimiva johto käsittelee sisäisen tarkastuksen tekemät tarkastushavainnot ja annetut toimenpidesuositukset. Pankin toimitusjohtaja raportoi merkittävät havainnot sekä niihin kohdistetut toimenpiteet edelleen hallitukselle.

Sisäinen valvonta

Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijaisesti toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Sisäistä valvontaa toteutetaan osittain yhteenliittymän compliance ja riskienvalvontatoiminnon ohjeistamana. Keskitetyn ohjeistuksen mukaan tehdään säännöllisiä tarkastuksia valituille riskialueille yhdenmukaisin menetelmin ja otoksin. Toimintamallilla varmistetaan, että pankin toteutama sisäinen valvonnan laatu ja syvyys on yhdenmukainen muiden POP Pankki -ryhmän jäsenluottolaitoksien kanssa. Yhteenliittymän keskusyhteisön ohjeistaman valvonnan lisäksi pankki tekee täydentävää sisäistä valvontaa riskiperusteisesti kontrolliympäristön toimivuuden varmistamiseksi.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin jäsenmäärä oli 31.12.2024 7123 jäsentä (7249 vuonna 2023).

Osuuskunnan kokouksia pidettiin 1. Varsinaisessa osuuskuntakokouksessa vahvistettiin vuoden 2023 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin voitonjakokelpoisista varoista 48 956 543 euroa päätettiin käyttää voitonjakoon 871 359 euroa tai jos halutaan yksilöidä voitonjako, päätettiin jakaa ylijäämän palautusta 0 euroa, osuuspääoman korkoa maksettiin varsinaiselle ja lisäosuuspääomalle sekä POP Osuuksille yhteensä 371 359 euroa, pankin vapaan oman pääoman rahastoon siirrettiin 8 785 157 euroa ja 500 000 euroa päätettiin käyttää yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Osuuskuntakokous valitsi uudeksi hallintoneuvoston jäseneksi Viinikka Jyrki (Matti Kynsijärven tilalle) ja hallintoneuvoston erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä uudelleen Antikainen Sari, Hartikainen Matti, Huttunen Anna-Kaisa, Kananen Unto, Kinnunen Kalevi, Niemonen Jorma ja Pitkänen Marjaana.

Pankin tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö BDO vastuunalaisena tilintarkastajana KHT Kaj Riska.

Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Maria Tofferi ja varapuheenjohtajana Matti Hartikainen. Hallintoneuvosto kokoontui viisi kertaa. Pankin hallintoneuvosto käynnisti vuoden 2024 aikana omistajastrategian valmistelun pankille. Hallintoneuvosto käsitteli myös pankin jakamien avustusten tukiperiaatteita sekä liiketoiminnan eettiset periaatteet. Hallintoneuvosto valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen Ari Voutilaisen ja Anna Lappalaisen.

Järvi-Suomen Osuuspankin hallitukseen kuuluu kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ari Voutilainen ja varapuheenjohtajana Tomi Vähäkangas sekä toimitusjohtajana Soile Pusa. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut Jussi Kiiski. Hallitus kokoontui vuoden aikana 26 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Nimi	Ammatti		Jäsenyyden alkamisvuosi
1 Juntunen Tuomas Heikki Antero	Yrittäjä, media	Kuopio	10.02.2016
2 Kuvaja Heli Annika	Varatoimitusjohtaja	Nurmes	10.02.2020
3 Kyllönen Katja Riitta Maaria	Taloushallinnon asiantuntija	Reisjärvi	01.03.2021
4 Lappalainen Anna Riitta	Maanviljelijä, MMM agronomi	Siilinjärvi	01.01.2005
5 Voutilainen Ari Olavi	Strategiajohtaja	Siilinjärvi	01.01.2007
6 Vähäkangas Tomi	Yrittäjä, sähkösuunnittelu	Haapajärvi	01.03.2021

Pankin hallintoneuvoston jäsenet ovat

	Nimi	Ammatti		Jäsenyyden alkamisvuosi
1	Aho Minna	Agrologi	Reisjärvi	16.02.2021
2	Antikainen Sari	Tuoteomistaja	Siilinjärvi	21.03.2017
3	Hartikainen Matti	Maanviljelijä	Siilinjärvi	01.01.2002
4	Huttunen Anna-Kaisa	Yrittäjä	Siilinjärvi	03.06.2020
5	Isohanni-Niiranen Kreettästiina	Yrittäjä	Kuopio	28.03.2023
6	Kahelin Antti	Tuotantosuunnittelija	Siilinjärvi	03.06.2020
7	Kananen Unto	Metsäasiantuntija	Haapa-järvi	16.02.2021
8	Kantanen Kati	Palvelualuejohtaja	Siilinjärvi	29.04.2010
9	Kinnunen Kalevi	Maanviljelysteknikko	Kinnula	16.2.2021
10	Liimatainen Timo	Projektipäällikkö	Reisjärvi	16.02.2021
11	Miettinen Ilkka Tapani	Erikoistutkija	Kuopio	16.04.2009
12	Miettinen Pekka	Verkostopäällikkö	Kuopio	16.04.2007
13	Mikkanen Ulla	Asiantuntija, maailmanpe- rintö-koordinaattori	Siilinjärvi	15.03.2016
14	Niemonen Jorma	Yrittäjä, LVI-insinööri	Kinnula	16.02.2021
15	Paananen Jarno	Yrittäjä	Viitasaari	16.02.2021
16	Pitkänen Marjaana	Yrittäjä	Siilinjärvi	07.04.2011
17	Seppälä Tuomo	Maanviljelijä	Siilinjärvi	16.4.2007
18	Tofferi Maria	Varhaiskasvatuksen opettaja	Reisjärvi	16.2.2021
19	Viinikka Jyrki	Yrittäjä	Jyväskylä	12.2.2024
20	Vikelä Kari	Yrittäjä, insinööri	Siilinjärvi	12.2.2024

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 74 (73) henkilöä, joista kokoaikaisia oli 55 (53) ja osa-aikaisia 7 (7) henkilöä, määräaikaisia 12 (13) ja perhe- tai muulla vapaalla 3. Henkilömäärä nousi yhdellä henkilöllä. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 39,09 (38,9) vuotta. Pankki pannonsti henkilöstön ammatilliseen koulutukseen, yhteistoimintaa sekä hyvinvointiin merkittävästi 128 t€ (125 t€). Pankki varautui henkilökunnan eläköitymiseen sekä tulevaan perusjärjestelmäuudistukseen rekrytoimalla lisää henkilöstöä. Pankki kävi vuoden 2024 aikana muutosneuvottelut henkilöstön uudelleen järjestelemiseksi, jotta pankin toiminnot vastaavat aiempaa paremmin muuttuneeseen toimintaympäristöön ja toteuttaakseen strategiaansa. Järjestelmäuudistuksen tuoma lisätyö määrä arvioidaan olevan merkittävä ja kohdentuu pääasiassa vuosiin 2024 ja 2025.

Pankin tilintarkastajina on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO päävastuullisena tilintarkastajana KHT Kaj Riska.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Pankin toimintoja ohjaavat osuuskuntakokouksen päättämät säännöt. Osuuskuntakokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Hallintoneuvosto valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan, joka toimiaikanaan ei ole hallituksen jäsen. Hallintoneuvoston keskeinen tehtävä on ohjata ja valvoa pankin toimintaa. Tilinpäätöksestä hallintoneuvosto antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon.

Hallintoneuvosto toteuttaa valvontatehtävänsä valitsemalla tarkastustoimikunnan, jonka tehtävänä on pankin hallinnon valvominen hallintoneuvoston vahvistaman yleisohjeen mukaisesti. Tarkastustoimikunta kuulee pankin tilintarkastajaa ja sisäistä tarkastusta. Tarkastustoimikunnan

laatima kertomus tarkastushavainnoistaan ja pankin hallinnosta käsitellään ainakin kerran vuodessa hallintoneuvoston kokouksessa.

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Pankin operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin sääntöihin ja hallintoneuvoston päättämiin yleisohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan standardin mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan sekä sen jälkeen joka toinen vuosi.

Palkitsemisjärjestelmät

Palkitsemisjärjestelmän määrittelyssä käytetty päätöksentekoprosessi

Pankin hallitus vastaa palkitsemisasiosta.

Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää ja sen jäsenistä koostuvaa palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi pankin liiketoiminnan suppeuden vuoksi. Pankin hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

POP Pankkien yhteenliittymän sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa onko pankin hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu.

Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

Palkitsemisen ja tuloksen välinen suhde

Palkitsemisjärjestelmä on pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja se vastaa pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa ja edistää sitä.

Muuttuvien palkkioiden määrittämisessä sovellettavat keskeiset perusteet

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Palkkio perustuu kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä pankin kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä. Suoritusta arvioitaessa huomioidaan taloudelliset ja muut tekijät sekä se, miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä.
2. Palkkion määrässä otetaan huomioon muun ohella arviointihetkellä tiedossa olevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius.
3. Pankki voi sitoutua ehdottomaan palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

Muuttuvien palkkioiden määrä palkkionsaajaa kohti voi olla enintään 50 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin vakavaraisuus on heikentynyt 18 prosentin alle.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon edellä mainitut periaatteet ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

Muuttuvan palkkion maksamisen lykkääntyminen

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta on säädetty laissa Luottolaitostoiminnasta (610/2014). Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, joiden ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua yritykselle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), lykätään muuttuvan palkkion maksua tietyissä olosuhteissa kolmelle vuodelle.

Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään sovelletaan muuttuvan palkkion maksamisen lykkäämistä, mikäli henkilön muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ylittää Finanssivalvonnan kannanoton mukaisen rajan 50 000 euroa tai tätä korkeamman kahden kuukauden kiinteän bruttopalkan. Riskiprofiiliin vaikuttavan henkilön palkkioita tarkastellaan kokonaisuutena.

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista riskiprofiiliin vaikuttavista henkilöistä:

1. Toimitusjohtaja ja henkilöt, jotka toimitusjohtajan lisäksi tosiasiallisesti osallistuvat yrityksen toiminnan johtamiseen,
2. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan,
3. Henkilö, joka työskentelee liiketoiminnoista riippumattomissa yrityksen sisäisissä valvontatoiminnoissa,
4. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 50 000 euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Tämä tarkoittaa sitä, että palkkionsaajalle maksettavan muuttuvan palkkion osan maksamista ei tarvitse lykätä, vaan se voidaan maksaa kerralla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Figure Taloushallinto Oy:ssä ja viranomais- ja riskiraportointi ALM Partners Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Bonum Pankki Oy:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Lisäksi pankki hyödyntää Google Inc.in tytäryhtiön tarjoamaa alustapalvelua asiakastietojen hallinnassa.

Osuusmaksun ja POP Osuuden ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 7721 kpl jäsenosuuksia.

Jäsenosuuksien ehdot

Jokainen jäsen on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden osuuden ja suorittamaan siitä sadan (100) euron suuruisen osuusmaksun.

Osuusmaksu on maksettava kokonaisuudessaan rahana osuuspankkiin liityttäessä.

Jos osuusmaksua korotetaan, jäsenen maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kaupparekisteriin merkitsemisestä lukien. Jäsenelle tulevaa ylijäämää ei pidätetä osuusmaksun suorittamiseksi.

Osuusmaksun korotus voidaan tehdä maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenen puolesta maksettuun määrään osuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuusmaksut palautetaan jäsenyyden päätyttyä osuuskuntalain 17 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain (Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista) 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuusmaksu palautetaan vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Eronneen jäsenen oikeudet osuuspankissa määräytyvät tällöin sääntöjen 9 §:n mukaisesti. Jos osuusmaksua ei ole voitu jäsenyyden päättyessä palauttaa kokonaisuudessaan maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

POP Osuuksien ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 51 608 kpl POP Osuuksia.

Osuuspankki voi antaa sääntöjensä mukaan POP Osuuksia. POP Osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin jäsenille osuuspankin hallituksen tekemällä päätöksillä.

Yhden POP Osuuden nimellisarvo on sata (100) euroa. POP Osuus on maksettava kokonaisuudessaan osuuspankille hallituksen päättämänä aikana.

POP Osuuksien merkintä tapahtuu tekemällä osuuspankin hallitukselle tai sen määräämälle taholle kirjallinen hakemus, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä taho. POP Osuuksiin liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella.

POP Osuuksia voidaan antaa enintään 170 000 kappaletta.

POP Osuus voidaan siirtää vain toiselle jäsenelle. POP Osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsenosuuksiin tai uusiin POP Osuuksiin.

POP Osuuksille voidaan maksaa korkoa osuuspankin jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta päättää osuuskunnan kokous. POP Osuuksille maksettava korko voi poiketa jäsen- ja lisäosuuksille maksettavasta korosta.

Mikäli osuuspankki sulautuessa toiseen osuuspankkiin tai jakautuessa, POP Osuuksista suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti, ellei vastaanottava yhtiö ota niitä vastataksien sulautumis- tai jakautumissuunnitelman mukaisesti. Osuuspankin muuttuessa osakeyhtiöksi, POP Osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan niistä suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

POP Osuudet palautetaan jäsenyyden päätyttyä tai osuudenomistajan irtisanottua POP Osuuden. POP Osuudesta suoritettu maksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai POP Osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki POP Osuudet. Lunastusvastike on POP Osuudesta maksettu merkintähinta. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus.

Osuuspankin purkautuessa POP Osuudet palautetaan yhtäläisellä etuoikeudella jäsenosuuksista suoritettujen maksujen kanssa.

Vastuullisuus

POP Pankki -ryhmän tehtävänä on edesauttaa asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia, vaurastumista ja paikallista menestystä. Pankin visio on olla henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun yhdistävä, parhaan asiakastytyvyyden sekä nopean päätöksenteon pankki, joka on vakavarainen ja kasvaa kannattavasti markkinoita nopeammin. Vastuullisuus on osa ryhmän strategiaa ja arvoja. POP Pankki -ryhmän vastuullisuustyötä ohjaa vastuullisuusohjelma. Vastuullisuusohjelman pääteemoja ovat: 1) kestävän rahoituksen ja sijoittamisen edistäminen sekä ilmastonmuutoksen hillintä niiden avulla, 2) paikallisen menestyksen, elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin tukeminen, 3) liiketoiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys, 4) henkilöstön yhdenvertaisuus sekä monimuotoisuuden ja työhyvinvoinnin edistäminen sekä 5) harmaan talouden, korruption ja rahanpesun estäminen sekä 6) jatkuva tietoturvan kehittäminen ja turvallisen pankkiasioinnin edistäminen.

Järvi-Suomen Osuuspankin toimii vastuullisesti suhteessa ympäröivään yhteiskuntaan ja pankin sidosryhmiin.

Paikallispankkina Järvi-Suomen Osuuspankille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta ja edistää paikallista elinvoimaisuutta. Pankki suuntasi rahastoituja varoja vuoden aikana paikallisille toimijoille, jolla on tuettu mm. lasten ja nuorten harrastustoimintaa. Pankki on järjestänyt lakiasioden neuvontaa toimialueellaan sekä ohjannut ikäihmisiä digitaalisissa palveluissa. Pankin tuotevalikoimaan kuuluu henkilöasiakkaille suunnattu Vihreä laina, jolla tuetaan ympäristöystävällisiä hankintoja. Vihreän lainatuotteen verkkosivuille on lisätty laskureita, joilla asiakas voi arvioida esimerkiksi asunnon energiatehokkuuden parantamisen päästövaikutuksia. Pankin tarjoamassa rahastovalikoimassa on myös kestävän kehityksen tukemiseen keskittyvä POP Ympäristö -sijoitusrahasto. Omalla toiminnallaan pankki edisti toimialueensa aktiivisuutta tukemalla alueen yhteisöjä ja yhdistyksiä 104 tuhannella eurolla tilikauden aikana.

Järvi-Suomen Osuuspankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2024 yhteisöjen tuloveroa 1 668 tuhatta euroa.

POP Pankki -ryhmä raportoi vastuullisuudesta toimintakertomuksessa. POP Pankki -ryhmän toimintakertomus ja yhdistelty IFRS-tilinpäätös on saatavissa sähköisesti osoitteessa www.pop-pankki.fi.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tai tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2025

Järvi-Suomen Osuuspankin hallituksen arvion mukaan pankin taloudellinen tulos tulee laske-
maan vuonna 2025 korkotason laskun myötä. Pankki tekee edelleen toimia peruspankkiliiketoimintansa kannattavuuden parantamiseksi ja prosessien automatisoimiseksi. Vuoden 2025 liiketoiminnan kehityksessä otetaan huomioon tuleva perusjärjestelmä uudistus, joka vaatii pankilta sekä taloudellisia että henkilötöy resursseja. Pankin hallitus arvioi, että syksyllä 2024 alkanut korkokorotteen lasku jatkaa edelleen erityisesti alkuvuoden 2025 aikana ja tasaantuu loppuvuonna 2025. Yleinen taloudellinen sekä geopolitiittinen tilanne tulevat vaikuttamaan merkittävästi pankin kykyyn tehdä tulosta vuonna 2025. Taloudellisen kasvun odotetaan olevan maltillinen vuoden 2025 aikana ja asiakkaiden asuntolainatarpeen kehittyvän maltillisesti. Samalla kuitenkin korkotason lasku pienentää pankin korkoriskiä. Myös luottoriskin arvellaan pienenevän jonkin verran, koska laskenut korkotaso parantaa asiakkaiden kykyä suoriutua lainoistaan. Likviditeettitilanteen arvellaan kiristävän vuoden 2025 aikana.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Järvi-Suomen Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 52 272 677 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 6 910 473 euroa.

Hallitus ehdottaa osuuskunnan/edustajiston kokoukselle, että tilikauden ylijäämä käytetään seuraavasti:

- Maksetaan korkoa jäsenosuuksille 0,0 %	0,00 euroa
- Maksetaan korkoa POP Osuuksille 3,90 %	201 269,90 euroa
- Jaetaan yleishyödyllisiin/muihin tarkoituksiin	300 000,00 euroa
- Siirretään rahastoon	0,00 euroa
- Jätetään edellisten tilikausien voittovaroihin	6 409 203,10 euroa
Yhteensä	6 910 473,00 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista
hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100

Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
+ arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien
rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen
nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätös-
siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla
vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100

Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä
laskennallisella verovelalla vähennettynä * 100

Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde

Omat varat yhteensä (TC) * 100

Riskipainotetut vastuut yhteensä

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ydinpääoma (CET1) * 100

Riskipainotetut vastuut yhteensä

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ensisijainen pääoma (T1) * 100

Riskipainotetut vastuut yhteensä

Vähimmäisomavaraisuusaste

Ensisijainen pääoma yhteensä * 100

Vastuut yhteensä

Tilinpäätös

Järvi-Suomen Osuuspankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2024 eur	1.1. - 31.12.2023 eur
Korkotuotot	(2.01)	27 795 727,85	24 097 471,46
Korkokulut	(2.01)	-10 436 574,64	-6 750 270,23
KORKOKATE		17 359 153,21	17 347 201,23
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.02)	159 018,64	1 590 190,20
Palkkiotuotot	(2.03)	4 959 273,31	4 864 942,43
Palkkiokulut	(2.03)	-885 216,90	-700 398,85
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	(2.04)	122 483,07	130 859,70
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	(2.05)	0,00	-2 632,37
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.06)	232 088,16	46 569,52
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.07)	347 105,16	434 688,22
Henkilöstö- ja hallintokulut		-9 748 926,10	-8 236 333,78
Henkilöstökulut	(2.08)	-4 155 958,12	-3 695 584,01
Muut hallintokulut	(2.09)	-5 592 967,98	-4 540 749,77
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	(2.10)	-289 515,79	-570 334,20
Liiketoiminnan muut kulut	(2.07)	-2 644 559,30	-2 647 963,39
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	(2.11)	-1 636 682,66	-582 400,51
LIIKEVOITTO		7 974 220,80	11 674 388,20
Tilinpäätössiirrot		600 000,00	0,00
Tuloverot		-1 663 747,94	-2 017 873,31
Tilikauden verot		-1 667 594,51	-2 095 135,31
Aikaisempien tilikausien verot		0,00	0,82
Laskennallinen vero		3 846,57	77 261,18
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		6 910 472,86	9 656 514,89
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		6 910 472,86	9 656 514,89

Järvi-Suomen Osuuspankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2024 eur	31.12.2023 eur
Käteiset varat		1 229 025,74	1 483 109,41
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		33 002 430,24	37 324 271,26
Saamiset luottolaitoksilta	(1.01)	151 521 820,74	117 955 124,79
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.01)	474 105 535,29	463 644 138,18
Saamistodistukset	(1.02)	5 783 656,66	5 904 866,43
Muilta		5 783 656,66	5 904 866,43
Osakkeet ja osuudet	(1.03)	8 898 001,29	14 205 981,81
Johdannaissopimukset	(1.05)	563 112,87	0,00
Aineettomat hyödykkeet	(1.06)	3 769 629,78	1 997 536,88
Aineelliset hyödykkeet	(1.07)	4 084 319,72	4 147 978,95
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		2 449 302,01	2 597 913,73
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		1 446 004,06	1 505 444,11
Muut aineelliset hyödykkeet		189 013,65	44 621,11
Muut varat	(1.08)	184 687,03	103 141,96
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.09)	4 148 814,19	3 952 699,94
Laskennalliset verosaamiset	(1.16)	328 129,47	402 100,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ		687 619 163,02	651 120 949,94

VASTATTAVAA

		31.12.2024 eur	31.12.2023 eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.11)	158 489 355,66	125 440 065,75
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.12)	446 133 627,36	449 326 391,21
Talletukset		446 106 409,81	449 256 695,00
Muut velat		27 217,55	69 696,21
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	(1.05)	110 004,00	0,00
Muut velat	(1.13)	1 636 275,13	1 659 164,14
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.15)	4 135 477,26	3 449 154,08
Laskennalliset verovelat	(1.16)	364 753,64	364 539,82

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	610 869 493,05	580 239 315,00
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Vapaaehtoiset varaukset	10 321 862,64	10 921 862,64
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	10 321 862,64	10 921 862,64
OMA PÄÄOMA	(1.20)	
Osuuspääoma	5 932 900,00	6 211 700,00
Muut sidotut rahastot	5 103 654,08	4 791 529,06
Vararahasto	4 102 443,97	4 102 443,97
Käyvän arvon rahasto	1 001 210,11	689 085,09
Vapaat rahastot	1 051 375,87	1 051 375,87
Muut rahastot	1 051 375,87	1 051 375,87
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	47 429 404,52	38 248 652,48
Tilikauden voitto (tappio)	6 910 472,86	9 656 514,89
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	66 427 807,33	59 959 772,30
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	687 619 163,02	651 120 949,94

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

	31.12.2024	31.12.2023
	eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 551 538,56	3 503 514,88
Takaukset ja pantit	3 551 538,56	3 503 514,88
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	20 159 194,70	16 888 525,35
Muut	20 159 194,70	16 888 525,35

Järvi-Suomen Osuuspankin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
	eur	eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	6 910 472,86	9 656 514,89
Tilikauden oikaisut	2 886 184,48	3 170 236,62
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-40 846 315,55	-43 315 839,48
Saamistodistukset	4 901 130,20	-15 117 352,20
Saamiset luottolaitoksilta	-38 478 272,09	-27 250 285,10
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-12 064 401,60	6 145 909,58
Osakkeet ja osuudet	5 307 980,52	-5 148 608,44
Muut varat	-512 752,58	-1 945 503,32
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	30 667 040,90	18 152 216,51
Velat luottolaitoksille	33 049 289,91	23 427 678,11

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-3 083 594,20	-7 274 225,61
Muut velat	701 345,19	1 998 764,01
 Maksetut tuloverot	 -2 135 126,45	 -1 775 334,87
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-2 517 743,76	-14 112 206,33
 Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	0,00	6 100 659,62
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 147 341,20	-2 146 243,52
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	253 988,00	125 104,00
Investointien rahavirta yhteensä	-1 893 353,20	4 079 520,10
 Rahoituksen rahavirta		
Osuuspääoman lisäykset	24 300,00	48 600,00
Osuuspääoman vähennykset	-303 100,00	-283 200,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-475 762,85	-125 772,07
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-754 562,85	-360 372,07
 Rahavarojen nettomuutos	-5 165 659,81	-10 393 058,30
Rahavarat tilikauden alussa	19 246 945,35	29 640 003,65
Rahavarat tilikauden lopussa	14 081 285,54	19 246 945,35
 Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	1 229 025,74	1 483 109,41
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	12 852 259,80	17 763 835,94
Yhteensä	14 081 285,54	19 246 945,35
 Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	28 045 645,87	22 196 242,42
Maksetut korot	9 963 190,34	5 155 293,95
Saadut osingot	159 018,64	1 590 190,20
 Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	-600 000,00	0,00
Tuloslaskelman verot	1 663 747,94	2 017 873,31
Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	1 636 682,66	582 400,51
Käyvän arvon muutokset	834,35	0,00
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	412 529,15	677 520,90
Muut oikaisut	-227 609,62	-107 558,10
Yhteensä	2 886 184,48	3 170 236,62

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Yleistä

Osuuspankki ja POP Pankki -ryhmä

Järvi-Suomen Osuuspankki on jäsenasiakkaidensa omistama osuuskuntamuotoinen pankki, joka käyttää markkinointinimeä POP Pankki. Pankki harjoittaa paikallisesti vähittäispankkitoimintaa ja se kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisönä toimii POP Pankkikeskus osk. POP Pankkikeskus osk on POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisö ja se vastaa POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta. POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenluottolaitokset ovat talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.

POP Pankit muodostavat POP Pankki -ryhmän yhdessä POP Pankkikeskus osk:n sekä näiden määräysvallassa olevien yhteisöjen kanssa. Pankki yhdistellään POP Pankki -ryhmän IFRS-tilinpäätökseen.

Jäljennökset POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksestä sekä tilinpäätöstiedotteesta ovat saatavissa keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

Laatimisperusta

Pankin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (76/2018) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti. POP Pankki -ryhmän yhteenliittymän keskusyhteisö POP Pankkikeskus antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskimurssiin. Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Yhdistelyperiaatteet

Pankin tytär- ja osakkuusyritykset ovat kiinteistöyhtiöitä eikä yhteisyrityksiä. Luottolaitoslain 12 luku 10 §:n perusteella tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytär- ja osakkuusyrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen eikä taseeseen, joten pankin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu ja arvostettu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti noudattaen kansainvälistä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Rahoitusvarat on luokiteltu niiden hallinnointiin sovellettavien liiketoimintamallien ja vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien rahavirtaominaisuuksien perusteella seuraaviin arvostusluokkiin:

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat
 Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat luokitellaan kahteen arvostusluokkaan:

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat
 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvarojen hallinnoinnin liiketoimintamallit ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät transaktiokulut kirjataan tuloslaskelmaan hankintahetkellä. Muiden rahoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintamenuon.

Pankin rahoitusvaroja hallinnoidaan kolmen liiketoimintamallin mukaisesti:

Pidettävät rahoitusvarat (tavoite rahavirtojen kerääminen)
 Pidettävien ja myytävien rahoitusvarojen yhdistelmä (tavoite rahavirtojen kerääminen ja myynti)
 Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta

Pidettävät rahoitusvarat -liiketoimintamalli sisältää antolainausaamiset sekä eräpäivään asti pidettävät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin (SPPI-testi). Rahavirtaominaisuuksien testissä tutkitaan, määrätäänkö sopimusehdoissa tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Yhdistelmä -liiketoimintamalli sisältää rahavirtaominaisuuksien testin läpäisevät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti tai lähelle eräpäivää tai myydä esimerkiksi sijoitusstrategian tavoitteiden täyttämiseksi.

Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta -liiketoimintamalli pitää sisällään osakkeet ja rahasto-osuudet sekä muut sellaiset instrumentit, jotka eivät läpäise rahavirtaominaisuuksien testiä.

Pankki ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusvaroilla. Pankin sijoitustoiminnan tavoitteena ei ole aktiivinen kaupankäyntitoiminta vaan rahoitusyli jäämien sijoittaminen pitkän aikavälin tavoitteella sekä likviditeettisalkun ylläpitäminen maksuvalmiustarpeita varten.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat sisältää lainat ja saamiset sekä sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää niiden eräpäivään asti ja joiden ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin). Arvostusluokkaan voidaan luokitella myös maksuvalmiuden ylläpitämiseksi hallussa pidettävät likvidit varat, jotka pidetään eräpäivään asti ja lähtökohtaisesti voidaan myydä ainoastaan luottoriskin heikentymisen tai maksuvalmiuskriisin vuoksi.

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältää sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, jotka on tarkoitus joko pitää rahavirtojen keräämiseksi tai myydä tarvittaessa liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi (yhdistelmä -liiketoimintamalli). Luokittelu edellyttää, että instrumentin ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Arvostusluokkaan luokitellaan mm. sijoitukset, joita myydään tarvittaessa esimerkiksi likviditeettitarpeen muuttuessa sekä sellaiset likvidit varat, joiden likviditeetti on osoitettava säännöllisillä myynneillä. Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kirjataan myös suojaavat johdannaiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvara arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei sitä arvosteta jaksotettuun hankintamenoön tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää osakkeet ja rahasto-osuudet sekä velkainstrumentit, jotka eivät täytä rahavirtaominaisuuksien testiä. Poikkeuksen muodostavat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja.

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit

Pankki on soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollistamaa poikkeusta arvostaa oman pääoman ehtoisia instrumentteja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Poikkeusta on sovellettu POP Pankki -ryhmän strategisiin oman pääoman ehtoihin omistuksiin, joiden omistus on perusteltua liiketoiminnan kannalta. Kyseisten rahoitusinstrumenttien myöhemmin tapahtuvan luovutuksen yhteydessä mahdollisesti realisoituva myyntivoitto tai -tappio merkitään suoraan omaan pääomaan. Poikkeuksen soveltamista koskeva valinta voidaan tehdä ainoastaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja se on peruuttamaton.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat

Pankin rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoön efektiivisen koron menetelmää käyttäen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat voi sisältää johdannaisvelkoja

Käyvän arvon arvostuksen kirjaaminen ja käyvän arvon määrittäminen

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokiteltujen erien käyvän arvon muutokset on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Valuuttamääräisten erien valuutasta johtuvat arvomuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti pois lukien käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien osakkeiden osalta, jossa arvostus kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvomuutos kirjataan tulokseen, kun käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenoa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määritellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai -menetelmää käyttäen.

Tytär- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet on kirjattu hankintamenoon tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon, jos arvonalentumisen on todettu olevan merkittävä tai pitkäaikainen

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

Täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)

Käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuna hinnoista) (taso 2)

Käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3)

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Pankki on tilikauden aikana hankkinut johdannaisia ja ryhtynyt soveltamaan suojauslaskentaa. Suojauksen kohteena on pankin vaihtuvakorkoinen antolainauskanta ja suojausinstrumenttina käytetään korko-optioita. Suojauksella vastataan korkoriskiä, joka muodostuu vaihtuvakorkoisen antolainauskannan viitekoron muutoksista.

Suojattavan erän kohdalla kyseessä on avoin positio, eli tilanne jossa sopimusaikana uusia lainasopimuksia lisätään ja vanhoja sopimuksia poistetaan suojattavasta positioista. Näin ollen avoin positio muodostuu jatkuvasta sarjasta suljettuja positioita ja näitä arvioidaan riskienhallinnan näkökannalta jatkuvasti suojausajanjaksolle. Suojauskohde perustuu ennusteisiin, jotka osoittavat, että pankilta löytyy johdannaisen juoksuajalle kerros vaihtuvia rahavirtoja suojauskohteisiin liittyen, jota nämä suojausinstrumentit suojaavat. Korko-optioiden valuutta, maturiteetti sekä viitekorko täsmäävät täysin suojattavan kohteen ominaisuuksiin, jonka takia tehottomuutta ei synny.

Johdannaissopimusten positiiviset käyvät arvot esitetään varoina erässä Johdannaissopimukset ja negatiiviset käyvät arvot velkoina erässä Johdannaissopimukset. Suojaavien

johdannaisopimuksen korot kirjataan nettomääräisesti, niin että varoja suojaavien johdannaisopimusten korot esitetään tuloslaskelman korkotuotoissa ja velkoja suojaavien johdannaisopimusten korot esitetään korkokuluissa. Johdannaisopimuksen korot esitetään taseessa yhteisummana joko erässä muut varat tai muut velat, riippuen kunkin tarkasteluhetken korkojen makutilanteesta. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset tuloutetaan sillä kaudella, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat. Mikäli rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan, kirjataan omaan pääomaan kertyneet erät oikaisuna Sijoitustoiminnan nettotuottoihin tulosaikutteisesti. Suojaavien optioiden preemiot jaksotetaan suojaussopimuksen maturiteetin mukaisesti tuloslaskelmalla korkotuottojen oikaisuksi.

Suojauslaskenta voidaan lopettaa tilanteissa, joissa suojausinstrumentti myydään, puretaan, erääntyy tai toteutetaan, tai jos suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty tai mikäli suojauksen määrittäminen perutaan. Mikäli suojausinstrumentti korvataan tai jatketaan toisella suojausinstrumentilla, tätä ei pidetä erääntymisenä tai purkamisena, edellyttäen, että toimenpide on osa yhteisön dokumentoitua suojausstrategiaa.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Tappiota koskeva vähennyserä (arvonalentuminen) kirjataan perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin kaikista vieraan pääoman ehtoista rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista. Rahoitusinstrumentin odotettavissa oleva luottotappio määritetään sopimukseen perustuvien rahavirtojen, jotka pankki on sopimuksen mukaisesti oikeutettu saamaan, ja niiden rahavirtojen, jotka pankki odottaa saavansa, välisenä erotuksena diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korolla raportointihetkeen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheisiin 1-3. Vaiheeseen 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään tällaisille rahoitusinstrumenteille perustuen 12 kuukaudelta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Vaiheeseen 2 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski on laadullisten tai määrällisten kriteerien perusteella lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja vaiheeseen 3 rahoitusinstrumentit, joiden vastapuoli on todettu maksukyvyttömäksi. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään vaiheeseen 2 ja 3 luokitelluille rahoitusinstrumenteille perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta POP Pankki -ryhmässä perustuu neljään pääsegmenttiin:

Henkilöasiakkaat (pl. maa- ja metsätalousasiakkaat)
Yritysiasiakkaat (pl. maa- ja metsätalousasiakkaat)
Maa- ja metsätalousasiakkaat
Sijoitussalkku

IFRS 9 -standardi edellyttää kohtuudella saatavilla olevan tulevaisuuden informaation hyödyntämistä odotettavissa olevien luottotappioiden määrää arvioitaessa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten on kehitetty kolmeen makrotalousskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettavissa olevia luottotappioita määrittäessä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohdaisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, probability of default), tappio-osuuteen (LGD, loss given default) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, exposure at

default). Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntyessä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jolloin sopimus siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, kun sopimukselle on tehty alle 12 kuukautta sitten lainanhoitojousto, se on ollut erääntyneenä yli 30 päivää, tai asiakkaan tilanteessa on havaittu jokin muu laadullinen riskiä kasvattava tekijä, kuten asiakkaan liiketoiminnassa tapahtunut merkittävä muutos, joka ei vielä näy maksuviiveenä. Lisäksi luottoriskin katsotaan merkittävästi lisääntyneen, mikäli sopimuksen vastapuolen luottoluokitus on heikentynyt merkittävästi. Merkittävän heikentymisen asiantuntija-arviolla määritelty kynnysarvo perustuu PD-luvun muutokseen raportointihetken ja sopimuksen avaamishetken välillä.

Vastuut luokitellaan IFRS 9-standardin mukaiseen vaiheeseen 3 niiden täyttäessä maksukyvyttömyyden kriteerit. POP Pankki -ryhmä ja sen jäsenluottolaitokset soveltavat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaista maksukyvyttömyyden määritelmää. Muille kuin vähittäisasiakkaille, eli asiakkaille, joiden liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja vastuut yli 1 miljoonaa euroa, maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan asiakastasolla ja vähittäisasiakkaille sopimustasolla. Vähittäisasiakkaan kaikki saatavat muuttuvat kuitenkin maksukyvyttömäksi (asiakastasoinen maksukyvyttömyys), mikäli velallisen maksukyvyttömyiden vastuiden määrä ylittää 20 prosenttia kaikista asiakkaan vastuista.

Sopimus katsotaan maksukyvyttömäksi viimeistään silloin, kun maksukyvyttömyyden kriteerien mukainen vastuu on viivästynyt yhtäjaksoisesti yli 90 päivää. Lisäksi asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi, kun takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä kuten esimerkiksi jos asiakas on asetettu konkurssiin tai vastaavaan menettelyyn tai jos asiakkaalla on lainanhoitojousto, joka aiheuttaa yli 1 % muutoksen vastuun nykyarvoon. Sopimus tai asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi 90 päivän tervehtymisperiodin ajan sen jälkeen, kun maksukyvyttömyyden edellytykset ovat poistuneet.

Pankilla ei ole sellaisia sopimuksia, jotka on luokiteltu alun perin arvoltaan alentuneina myönne-tyksi.

Mikäli asiakas ei ole täyttänyt maksukyvyttömyyden kriteerejä vähintään 3 kuukauteen, asiakkaan vastuut palautuvat joko vaiheeseen 2 tai 1 riippuen siitä, täyttääkö vastuut jonkin luottoriskin merkittävän lisääntymisen kriteerin palautumishetkellä. Sopimus palautuu ilman erillistä koeaikaa vaiheesta 2 vaiheeseen 1, mikäli sopimus ei enää täytä luottoriskin merkittävän kasvamisen kriteerejä.

Pankki soveltaa käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvostettavien rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin sallimaa poikkeusta, jossa kaikki vähäisen luottoriskin omaavat instrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 ja korkeamman luottoriskin omaavat instrumentit vaiheeseen 2.

Muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuva arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittävä arvonalentumistappio muodostuu rahoitusvaralle lasketusta odotettavissa olevasta luottotappiosta, joista on vähennetty aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot. Arvonalentuminen peruutetaan, mikäli rahoitusvarasta kirjataan lopullinen luottotappio.

Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamia ja sellaisia saamia, joiden takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta johtuen asiakkaan taloudellisista vaikeuksista (mm. lainanhoitojoustot). Järjestämättömät saamiset sisältävät myös muut kuin yli 90 päivää erääntyneet arvoltaan alentuneet (ECL-vaiheeseen 3 luokitellut) saamiset.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvat vastikkeelliset oikeudet ja varat ja niiden hankintameno aktivoitetaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Mikäli aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen kirjanpitoarvo, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja tai arvonnousua pääomalle. Sijoituskiinteistöiksi luokitellaan muun muassa sijoituskäytössä olevat rakennukset, maa-, vesi- ja metsäalueet sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan. Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet merkitään hankintamenuon. Pankki ei sovelleta luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Sijoituskiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Jos sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan välillä on olennainen ero, on erotus kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti tuottoarvomenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 1.07.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja -tappiot sekä poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelmassa sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin.

Muut kiinteistöt

Muiksi kiinteistöiksi luokitellaan omassa käytössä olevat maa- ja vesialueet sekä rakennukset, jotka ovat tilikauden päättyessä tosiasiallisesti pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai

muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet merkitään hankintamenuon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Mikäli tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi kirjanpitoarvoa pienempi, erotus kirjataan arvonalentumistapiona kuluksi poistoihin ja arvonalentumisiin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot sisältyvät tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut tuotot ja kulut ja myyntitappiot erään liiketoiminnan muut kulut. Poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumisiin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

Muut aineelliset hyödykkeet

Muihin aineellisiin hyödykkeisiin taseeseen on merkitty it-laitteistot, koneet ja kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Muiden aineellisten hyödykkeiden poistot sisältyvät tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumisiin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenuot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 30-40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-6 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Poistoperiaatteet

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenuot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menuot poistetaan vaikutusaikanaan 3-10 vuodessa.

Vuokrasopimukset

Pankki vuokralle antajana

Pankki antaa vuokralle omistamiaan kiinteistöjä tai niiden osia. Vuokrasopimuksissa omistamiseen liittyvät olennaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle. Pankki on luokitellut kaikki vuokrasopimuksensa muiksi vuokrasopimuksiksi. Sijoituskiinteistöt on merkitty taseessa sijoitusomaisuuteen ja muut kiinteistöt aineellisiin hyödykkeisiin. Vuokratuotot kirjataan sijoituskiinteistöistä sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin ja muista kiinteistöistä liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Pankki vuokralle ottajana

Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohtana, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan määrääjäksi vastiketta vastaan.

Pankki merkitsee vuokralle ottajana vuokrasopimukset taseeseen IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä.

Vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja siihen liittyvä korkokulu korkokatteessa. Käyttöoikeusomaisuuserä esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja siihen liittyvät poistot poistoissa ja arvonalentumisissa aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä. Pankki soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia, joita sovellettaessa enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä koskevia sopimuksia ei kirjata taseeseen. Näiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Alun perin vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokramaksujen nykyarvoon, joita ei ole maksettu sopimuksen alkamisajankohtana. Vuokrasopimusvelan laskennassa käytetään lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitoksen määrittämää korkoa ryhmän sisäisesti myönnettyille luotoille.

Vuokrakauden määrittämisessä on huomioitu vuokratun omaisuuserän taloudellinen käyttöaika. Johdon oletuksilla on merkitystä etenkin toistaiseksi voimassa olevien sopimusten vuokrakauden määrittelyssä ja lisäluoton koron määrittelyssä. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille on määritetty johdon arvioon perustuva vuokrakausi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty irtisanomisaikaa pidemmäksi ajaksi.

Pakolliset varaukset

Veloitteen perusteella kirjataan pakollinen varaus, mikäli velvoite perustuu päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen ja sen toteutuminen on todennäköistä, mutta toteutumisajankohta tai toteutuva määrä on epävarma. Lisäksi veloitteen pitää perustua joko tosiasialliseen tai oikeudelliseen veloitteeseen ulkopuolista kohtaan.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää laskennallista verovelkaa vähentämättä.

Konsernitaseessa konserniyritysten poistoerot ja verotusperusteiset varaukset jaetaan omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Oma pääoma

Pankin oma pääoma muodostuu jäsenosuuksista ja POP Osuuksista.

Jäsenosuudet

Jäsenosuuksiin kuuluu pankin jäsenten maksamat osuusmaksut, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenosuusmaksu antaa jäsenelle oikeuden osallistua pankin hallintoon ja päätöksentekoon.

POP Osuudet

POP Osuuksiin kuuluu pankin jäsenten tekemät sijoitukset pankin liikkeeseen laskemiin POP Osuuksiin. Pankilla on sen sääntöjen mukaan ehdoton oikeus kieltäytyä POP Osuuksien koron maksusta ja pääoman palauttamisesta. POP Osuudet eivät anna jäsenelle äänivaltaa tai muita oikeuksia.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisin sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuussitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuussitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen (vaiheeseen 3 merkittyyn saamiseen) kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuottoihin kirjataan luotonannosta, talletuksista ja lainopillisista tehtävistä sekä välitetyistä tuotteista, kuten rahastoista ja vakuutuksista saatavia tuottoja. Palkkiokuluihin kirjataan maksujenvälityksestä tai arvopapereista aiheutuneita kuluja. Tuotot kirjataan siihen määrään asti kuin pankki olettaa olevansa oikeutettu palkkioon asiakkaalle suoritettua palvelua vastaan.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan vuokra- ja osinkotuotot sekä myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä, vanhan talletussuojarahaston hyvitykset ja muut liiketoiminnan tuotot. Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan muut hallintokulut, omassa käytössä olevien kiinteistöjen vuokratulot ja myyntitappiot, viranomaismaksut, uuden talletussuojarahaston talletussuojamaksut ja muut liiketoiminnan kulut.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa ei ole kirjattu pakollisia varauksia eikä muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja.

Verot

Pankin ja muiden yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu verotuksellisista tappioista, mikäli on riittävä näyttö siitä, että jatkossa syntyy riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot voidaan hyödyntää.

Luottoriskin hallinta

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskin hallinnan tavoitteena on rajoittaa luotonannosta syntyvän luottoriskin tulos- ja tasevaikutus hyväksyttävälle tasolle. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien päätösvaltuuksien puitteissa ja yhteenliittymässä noudatettavien periaatteiden rajoissa. Pankki myöntää luottoja ja takauksia ensisijaisesti omalla toimialueellaan. Tällä varmistetaan paikallinen, riittävän perusteellinen asiakastuntemus.

Luottoriskin seuranta perustuu järjestämättömien saamisten, maksuviivästymien ja lainahoitajousten jatkuvaan seurantaan sekä luottosalkun koostumuksen ja laadun muutosten seurantaan. Pankin luotonanto ja vakuuksien toimintaohjeessa määritellään pääperiaatteet ongelma-asiakkaiden ja ongelmaluottojen valvontaan. Ohjeistuksen lähtökohtana on maksuviivien aktiivinen seuranta. Seurannalla toteutetaan varhaisen puuttumisen periaatetta, missä tunnistetaan mahdolliset ongelmat lainanhoitokyvyssä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja voidaan aktiivisella kontaktoinnilla sekä - perintätoimilla parantaa pankin riskiasemaa. Pankin hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista ja järjestämättömistä saamisista.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maatilayritykset sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 64 % (63 %). Maatilayrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 8 % (9 %) ja muiden 29 % (28 %). Valtaosa, 66 % (66 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Luottoriskikeskittymien seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa. Pankin luottoriskikeskittymät on kuvattu liitetiedossa 1.23. Pankin vastuut on jaoteltu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) mukaisesti riskiluokkiin 1-8. Riskiluokka 1 kuvaa matalimman riskin saatavia ja riskiluokka 8 korkeimman riskin saatavia. Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä (riskiluokka 8), mikäli jokin laatimisperiaatteissa esitetty maksukyvyttömyyden kriteeri toteutuu. Maksukyvyttömäksi luokitellut vastuut luokitellaan IFRS9-standardin mukaiseen vaiheeseen 3 odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut, joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, luokitellaan vaiheeseen 2. Muut vastuut on luokiteltu vaiheeseen 1. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan periaatteet on esitetty tarkemmin tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Pankin lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät korkean riskin riskiluokissa 7 ja 8 ovat yhteensä 22 677 tuhatta euroa. Liitetiedossa 1.22 on esitetty luottoriskille alttiina olevat määrät

riskiluokittain ja vaiheittain sekä vaiheeseen kohdistuva tappiota koskevan vähennyserän määrä. Riskiluokkien toimialakohtaiset luottoriskikeskittymät on esitetty liitetiedossa 1.23.

Sitoumusten takaisinmaksun varmistamiseksi vastuilla on pääsääntöisesti turvaavat vakuudet. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja arvojen kehitystä seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntäen. Vakuudet ovat keskeinen osa pankin luoton laatua parantavia järjestelyjä. Pankin luottojen vakuuksina on pääasiassa kiinteistövakuuksia. Liitetiedossa 1.24 on esitetty luottoriskille alttiina olevat määrät, joihin kohdistuu turvaava vakuus.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskenta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa ja osa jatkuvaa luottoriskien seurantaa. Arvonalentumisten periaatteet ja odotettujen luottotappioiden laskenta on määritelty tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovelletaan parametreja, jotka edellyttävät johdon harkintaa. Yhteenliittymän johto määrittää, miten laskennassa huomioidaan tulevaisuuteen liittyvä makrotaloudellinen informaatio, mitä periaatteita merkittävän luottoriskin kasvun arvioinnissa sovelletaan, miten arvioidaan tappion määrä maksukyvyttömyydessä sekä millaisia luottovasta-arvokertoimia sovelletaan luottokortteihin. Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa käytettävää tulevaisuuteen kohdistuvaa makrotaloudellista informaatiota on päivitetty ennustetun BKT:n kehityksen kautta.

Lainoihin ja saamisiin sekä taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuvien arvonalentumisten määrät ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 1.01. Suurin muutos odotettavissa oleviin luottotappioihin saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä muodostuu uusien luottojen myöntämisestä johtuvasta lisäyksestä, lopullisina luottotappioina kirjaamisesta johtuvasta vähennyksestä ja asiantuntijaoikaisujen käytöstä.

Saamistodistuksiin kohdistuvat arvonalentumiset ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 1.02. Suurin muutos odotettavissa oleviin luottotappioihin saamistodistuksista aiheutuu saamistodistusten siirtymistä parempaan ECL-vaiheeseen johtuen niiden luottoriskin parantumisesta.

Erääntyneet saamiset, järjestämättömät saamiset sekä lainanhoitojoustot on esitetty liitetiedossa 1.01. Järjestämättömät saamiset sisältää vaiheeseen 3 merkityt luotot.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.01 Lainat ja saamiset
Saamiset luottolaitoksilta

	2024	2023
Vaadittaessa maksettavat	12 852 259,80	17 763 835,94
Keskusrahalaistokselta	12 852 259,80	17 763 835,94
Muut	138 669 560,94	100 191 288,85
Keskusrahalaistokselta	137 789 560,94	99 271 288,85
Kotimaisilta luottolaitoksilta	900 000,00	920 000,00
Yhteensä	161 521 820,74	117 955 124,79

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2024	2023
Yritykset ja asuntoyhteisöt	119 695 839,94	121 260 042,85
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	5 733 232,37	332 033,02
Julkisyhteisöt		695 857,91
Kotitaloudet	344 714 291,98	337 898 945,63
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 826 169,54	3 404 019,20
Ulkomaat	148 001,46	55 239,57
Yhteensä	474 105 536,28	463 644 138,18

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset sekä tasaeen ulkopuoliset

	2024			2023
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Tase 1.1.2024	382 266,62	625 650,44	2 524 417,71	3 532 334,77
Siirrot vaiheeseen 1	24 589,41	-186 417,57	-232 357,35	-403 185,51
Siirrot vaiheeseen 2	-19 350,06	151 213,74	-78 485,14	53 378,54
Siirrot vaiheeseen 3	-4 244,57	-41 405,50	599 075,22	553 425,15
Uudet saamiset	182 183,60	18 558,23	424 500,37	635 242,20
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-78 017,18	-51 238,16	-666 564,78	-795 820,12
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus			-683 997,02	-683 997,02
Luottoriskin muutoksen vaikutus	54 975,24	45 265,46	628 630,91	728 871,61
Laskentamallin muutosten vaikutus	460,79	-1 450,71	-0,02	-989,94
Manuaalisten korjausten vaikutus		56 885,46	72 425,26	129 290,72
Tase 31.12.2024	562 663,85	608 041,39	2 587 645,16	3 748 650,40

	2024	2023
Järjestämättömät saamiset, yhteensä	12 523 705,00	11 981 091,00
joista yli 90 päivää erääntyneet saamiset	5 766 118,00	5 821 155,00
joista todennäköisesti maksamatta jäävät, jotka erääntymättömiä tai alle 90 päivää erääntyneitä	6 757 587,00	6 159 936,00
Lainanhoitojoustolliset saamiset, yhteensä	13 338 136,00	15 702 760,00

Sopimuksen mukainen jäljellä oleva määrä rahoitusvaroista, jotka on raportointikaudella kirjattu pois lopullisena luottotappiona ja joihin edelleen kohdistetaan perintätöimenpiteitä

1 394 156,55	55 064,23
1 463 741,75	179 403,52

1.02 Saamistodistukset

	2024	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikouuttavia saamistodistuksia	Joista valtion velkasitoumuksia	Muut
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	18 436,16			
Julkisesti noteeratut	18 436,16			
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	23 680 597,30	17 915 376,80		17 915 376,80
Julkisesti noteeratut	23 680 597,30	17 915 376,80		17 915 376,80
Jaksoitettuun hankintamenoön kirjattavat	15 089 443,35	15 089 443,35		15 089 443,35
Julkisesti noteeratut	15 089 443,35	15 089 443,35		15 089 443,35
Yhteensä	38 786 476,81	33 004 820,15		33 004 820,15
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	18 436,16			

	2023	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikouuttavia saamistodistuksia	Joista valtion velkasitoumuksia	Muut
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	4 731,43			
Julkisesti noteeratut	4 731,43			
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	27 411 680,00	21 511 545,00		21 511 545,00
Julkisesti noteeratut	27 120 950,00	21 511 545,00		21 511 545,00
Muut	290 730,00			
Jaksoitettuun hankintamenoön kirjattavat	15 817 429,67	15 817 429,67		15 817 429,67
Julkisesti noteeratut	15 817 429,67	15 817 429,67		15 817 429,67
Yhteensä	43 233 841,10	37 328 974,67		37 328 974,67
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	4 731,43			

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Saamistodistukset

	2024			2023
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Tase 1.1.2024	15 358,26	24 953,17		40 311,43
Siirrot vaiheeseen 1	2 805,47	-24 481,67		-21 676,20
Siirrot vaiheeseen 2				
Uudet saamistodistukset	2 268,43			2 268,43
Erääntyneet saamistodistukset	-1 681,72	-461,50		-2 343,22
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-6 404,67			-6 404,67
Tase 31.12.2024	12 145,77			12 145,77

1.03 Osakkeet ja osuudet

	2024	2023
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	150 301,29	5 458 281,81
Julkisesti noteeratut	135 199,36	5 313 148,78
Muut	15 101,93	145 133,03
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	8 747 700,00	8 747 700,00
Muut	8 747 700,00	8 747 700,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä	8 898 001,29	14 205 981,81
- joista muissa yrityksissä	8 898 001,29	14 205 981,81

1.04 Rahoitusvarojen ryhmät

Rahoitusvarojen luokittelu IFRS 9:n mukaisesti 31.12.2024

	2024	2023
Jaksotettuun hankintam enoon kirjattavat rahoitusvarat		
Käteiset varat	1 229 025,74	1 493 109,41
Saamistodistukset	15 087 053,44	15 812 726,26
Saamiset luottolaitoksilta	151 521 820,74	117 955 124,79
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	474 105 535,29	463 844 138,18
Yhteensä	641 943 435,21	598 895 098,64
- Joista tappioita koskeva vähennyserä JHM, yhteensä	3 585 034,76	3 438 356,93
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	18 436,16	4 731,43
Osakkeet ja osuudet	150 301,29	5 458 281,81
Yhteensä	168 737,45	5 463 013,24
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (velkainstrumentit)		
Saamistodistukset	23 680 597,30	27 411 680,00
Johdannaisopimukset	563 112,87	
Yhteensä	24 243 710,17	27 411 680,00
- Joista tappioita koskeva vähennyserä (1)	9 755,86	35 608,02
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)		
Osakkeet ja osuudet	8 747 700,00	8 747 700,00
Yhteensä	8 747 700,00	8 747 700,00
Rahoitusvarat yhteensä	675 103 582,83	640 517 491,88

1) ECL kirjataan käyvän arvon rahastoon

1.05 Johdannaisopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaisopimusten nimellisarvot

	2024			
Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojauslaskentaan käytettävät johdannaisopimukset			23 800 000,00	23 800 000,00
Käyvän arvon suojaus			11 000 000,00	11 000 000,00
Korkojohdannaiset			11 000 000,00	11 000 000,00
Koronvaihtosopimukset			11 000 000,00	11 000 000,00
Rahavirran suojaus			12 800 000,00	12 800 000,00
Korkojohdannaiset			12 800 000,00	12 800 000,00
Optiosopimukset			12 800 000,00	12 800 000,00

Johdannaisopimusten nimellisarvot

	2023			
Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojauslaskentaan käytettävät johdannaisopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00

Johdannaisopimusten käyvät arvot

	2024		2023	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojauslaskentaan käytettävät johdannaisopimukset	563 112,87	110 004,00		
Käyvän arvon suojaus		110 004,00		
Korkojohdannaiset		110 004,00		
Koronvaihtosopimukset		110 004,00		
Rahavirran suojaus	563 112,87			
Korkojohdannaiset	563 112,87			
Optiosopimukset	563 112,87			
Yhteensä	563 112,87	110 004,00		

Suojauslaskennan voitot ja tappiot sekä suojauksen tehottomuus

	2024	2023
Käyvän arvon suojaus		
Johdannaisopimuksen käyvän arvon muutos	-110 004,00	
Suojauskohteen käyvän arvon muutos	109 188,65	
Tuloslaskelmaan kirjattu suojauksen tehottomuus	-834,35	
Rahavirran suojaus		
Johdannaisopimuksen käyvän arvon muutos*	92 591,84	
Suojauskohteen käyvän arvon muutos	-92 591,84	
Laajan tuloslaskelman kautta tuloslaskelmaan kirjattu suojauksen tehottomuus	0,00	

* rahavirran suojauksen osalta tässä esitetään johdannaisopimuksen perusarvon muutos

Käyvän arvon suojauslaskennan suojauskohteet	2024		2023	
	Suojattavan kohteen kirjanpitoarvo	josta suojattavan kohteen käyvän arvon muutosta	Suojattavan kohteen kirjanpitoarvo	josta suojattavan kohteen käyvän arvon muutosta
Käyvän arvon portfoliosuojaus				
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	10 890 830,35	-109 189,65		
Vastattavaa yhteensä	10 890 830,35	-109 189,65		
1.06 Aineettomat hyödykkeet				
	2024	2023		
IT-kulut	34 081,54	33 479,60		
Muut aineettomat hyödykkeet	3 735 549,24	1 964 057,28		
Yhteensä	3 769 629,78	1 997 536,88		
Aineettomat hyödykkeet				
	2024	2023		
Hankintameno 1.1.	4 642 260,95	3 392 313,62		
+ tilikauden lisäykset	2 176 152,13	1 249 947,33		
+/- siirrot erien välillä	-188 258,78			
Hankintameno 31.12.	6 620 154,30	4 642 260,95		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-2 644 724,07	-2 489 282,23		
- tilikauden poistot	-205 800,45	-155 441,84		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-2 850 524,52	-2 644 724,07		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 769 629,78	1 997 536,88		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 997 536,88	903 031,39		
1.07 Aineelliset hyödykkeet				
	2024			
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo		
Maa- ja vesialueet				
Omassa käytössä	134 497,41			
Sijoituskäytössä	266 827,85	1 630 132,00		
Yhteensä	401 325,06	1 630 132,00		
Rakennukset				
Omassa käytössä	216 325,10			
Sijoituskäytössä	240 230,13	345 000,00		
Yhteensä	456 555,23	345 000,00		
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä	1 095 181,55			
Sijoituskäytössä	1 942 244,23	1 925 000,00		
Yhteensä	3 037 425,78	1 925 000,00		
Muut aineelliset hyödykkeet	189 013,65			
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4 084 319,72	3 900 132,00		
	2023			
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo		
Maa- ja vesialueet				
Omassa käytössä	134 497,41			
Sijoituskäytössä	293 206,03	1 768 986,00		
Yhteensä	427 703,44	1 768 986,00		
Rakennukset				
Omassa käytössä	275 765,15			
Sijoituskäytössä	270 261,47	295 000,00		
Yhteensä	546 026,62	295 000,00		
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä	1 095 181,55			
Sijoituskäytössä	2 034 446,23	2 002 482,00		
Yhteensä	3 129 627,78	2 002 482,00		
Muut aineelliset hyödykkeet	44 621,11			
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4 147 978,95	4 066 468,00		
Aineelliset hyödykkeet				
	2024			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 080 928,23	2 272 645,88	1 374 456,40	6 728 030,51
+ tilikauden lisäykset			169 502,85	169 502,85
- tilikauden vähennykset	-26 433,38			-26 433,38
Hankintameno 31.12.	3 054 494,85	2 272 645,88	1 543 959,25	6 871 099,98
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-463 014,50	-767 201,77	-1 329 835,29	-2 560 051,56
- tilikauden poistot	-26 068,34	-35 095,05	-25 110,31	-86 273,70
- tilikauden arvonalentumiset	-98 110,00	-24 345,00		-120 455,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-605 192,84	-826 641,82	-1 354 945,60	-2 786 780,26
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 449 302,01	1 446 004,06	189 013,65	4 084 319,72
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 597 913,73	1 505 444,11	44 621,11	4 147 978,95

Aineelliset hyödykkeet

	2023			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö- osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 224 772,13	2 272 645,88	1 351 862,21	5 849 280,22
+ tilikauden lisäykset	873 702,00		22 584,19	896 286,19
- tilikauden vähennykset	-17 545,90			-17 545,90
Hankintameno 31.12.	3 080 928,23	2 272 645,88	1 374 456,40	6 728 030,51
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-376 734,18	-366 922,73	-1 314 315,59	-2 057 972,50
- tilikauden poistot	-26 555,32	-35 354,04	-15 519,70	-77 429,06
- tilikauden arvonalentumiset	-79 725,00	-364 925,00		-444 650,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-483 014,50	-767 201,77	-1 329 835,29	-2 580 051,56
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 597 913,73	1 505 444,11	44 621,11	4 147 978,95
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 849 037,95	1 905 723,15	37 546,62	3 791 307,72

1.08 Muut varat

	2024	2023
Maksujenvälityssaamiset	117 927,90	35 174,87
Muut	66 759,13	87 967,09
Yhteensä	184 687,03	103 141,96

1.09 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2024	2023
Korot	3 279 933,29	3 583 637,97
Muut	868 880,90	369 061,97
Yhteensä	4 148 814,19	3 952 699,94

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

1.10 Rahoitusvelkojen ryhmät

	2024	2023
Jakotettuun hankintamenuon kirjattavat	604 622 983,02	574 766 456,96
Velat luottolaitoksille	158 489 355,66	125 440 065,75
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	446 133 627,36	449 326 391,21
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	110 004,00	
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	110 004,00	
Yhteensä	604 732 987,02	574 766 456,96

1.11 Velat luottolaitoksille

	2024	2023
Luottolaitoksille	158 489 355,66	125 440 065,75
Vaadittaessa maksettavat	32 112 683,66	32 612 561,75
Muut	126 376 672,00	92 827 504,00
Yhteensä	158 489 355,66	125 440 065,75

1.12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2024	2023
Talletukset	446 106 409,81	449 256 695,00
Vaadittaessa maksettavat	321 181 247,54	331 644 368,58
Muut	124 925 162,27	117 612 326,42
Muut velat	27 217,55	69 696,21
Muut	27 217,55	69 696,21
Yhteensä	446 133 627,36	449 326 391,21

1.13 Muut velat

	2024	2023
Maksujenvälitysvelat	1 300 522,80	1 436 309,33
Varaukset	155 905,55	98 681,25
Muut	179 846,78	124 173,58
Yhteensä	1 636 275,13	1 659 164,14

1.14 Varaukset

	2024	2023
Pakolliset varaukset	155 905,55	98 681,25
Muut varaukset	10 321 862,64	10 921 862,64
Yhteensä	10 477 768,19	11 020 543,89

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpito arvo tilikauden lopussa
Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä				
Odotettavissa olevat luottotappiot	98 681,25	-	-	155 905,55
Yhteensä	98 681,25	0,00	0,00	155 905,55

1.15 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2024	2023
Korot	2 724 989,79	2 307 207,43
Muut	1 410 487,47	1 141 946,65
Yhteensä	4 135 477,26	3 449 154,08

1.16 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2024	2023
Muista väliaikaisista eroista lasketut verosaamiset	213 878,38	209 831,79
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verosaamisten määrä	114 451,11	192 268,54
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	328 129,47	402 100,33
Muista väliaikaisista eroista lasketut verovelat	1 951,17	7 121,60
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verovelkojen määrä	362 802,47	357 418,22
Laskennalliset verovelat yhteensä	364 753,64	364 539,82

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatusta rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja käypään arvoon laajan tuloksen erin kirjattavien saamistodistusten ja oman pääoman ehtojen arvopapereiden käyvän arvon muutoksista ja odotetuista luottotappioista.

Muista osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia on kirjattu pankin taseeseen muista väliaikaisista eroista.

1.17 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	2024				
	alle 3 kk	3 - 12 kk	15 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 993 375,79	6 424 461,67	24 584 592,78		33 002 430,24
Saamiset luottolaitoksilta	17 079 198,74	27 460 000,00	88 847 504,00	18 135 118,00	151 521 820,74
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	21 209 949,61	28 508 538,22	129 354 699,00	295 032 348,46	474 105 535,29
Saamistodistukset		1 205 252,16	4 578 404,50		5 783 656,66
Johdannaiset				563 112,87	563 112,87
Yhteensä	40 282 524,14	63 598 252,05	247 365 200,28	313 730 579,33	664 976 555,80

Rahoitusvarat

	2023				
	alle 3 kk	3 - 12 kk	15 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	6 735 084,09	5 397 347,46	23 345 339,71	1 846 500,00	37 324 271,26
Saamiset luottolaitoksilta	22 041 670,79		78 858 336,00	19 055 118,00	117 955 124,79
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	28 709 153,29	28 317 540,17	124 476 569,74	282 140 874,98	463 644 138,18
Saamistodistukset		792 230,00	5 112 636,43		5 904 866,43
Yhteensä	57 485 908,17	34 507 117,63	229 792 881,88	303 042 492,98	624 828 400,66

Rahoitusvelat

	2024				
	alle 3 kk	3 - 12 kk	15 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	32 112 683,66	27 460 000,00	87 947 504,00	10 969 168,00	158 489 355,66
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	343 209 932,48	75 097 723,60	27 825 971,28		446 133 627,36
Johdannaiset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat				110 004,00	110 004,00
Yhteensä	375 322 616,14	102 557 723,60	115 773 475,28	11 079 172,00	604 732 987,02

Rahoitusvelat

	2023				
	alle 3 kk	3 - 12 kk	15 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	37 612 561,75		76 858 336,00	10 969 168,00	125 440 065,75
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	351 798 832,12	63 721 803,40	33 805 655,68		449 326 391,21
Yhteensä	389 411 393,87	63 721 803,40	110 663 991,68	10 969 168,00	574 765 455,96

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:

Muut kuin määräaikaistalletukset sekä luottoliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.18 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin

Varat

	2024		2023	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	33 002 430,24		37 324 271,26	
Saamiset luottolaitoksilta	151 521 820,74		117 955 124,79	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	474 105 535,29		463 644 138,18	
Saamistodistukset	5 783 656,66	18 436,16	5 904 866,43	4 731,43
Johdannaissopimukset	563 112,87			
Muu omaisuus	22 642 607,22		26 292 549,28	
Yhteensä	687 619 163,02	18 436,16	651 120 949,94	4 731,43

Velat

	2024		2023	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	158 489 355,66		125 440 065,75	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	446 133 627,36		449 326 391,21	
Johdannaissopimukset	110 004,00			
Muut velat	2 001 028,77		2 023 703,96	
Siirtovelat ja saadut ennakot	4 135 477,26		3 449 154,08	
Yhteensä	610 869 493,05		580 239 315,00	

1.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

	2024		2023	
Rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	1 229 025,74	1 229 025,74	1 483 109,41	1 483 109,41
Saamiset luottolaitoksilta	151 521 820,74	151 521 820,74	117 955 124,79	117 955 124,79
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	474 105 535,29	474 105 535,29	483 644 138,18	483 644 138,18
Saamistoistukset	38 786 086,90	38 901 083,46	43 229 137,69	43 280 156,43
Julkisesti noteeratut	38 786 086,90		42 938 407,69	42 989 426,43
Muut			290 730,00	290 730,00
Osakkeet ja osuudet	8 898 001,29	8 898 001,29	14 205 981,81	14 205 981,81
Julkisesti noteeratut	135 199,36	135 199,36	5 313 148,78	5 313 148,78
Muut	8 762 801,93	8 762 801,93	8 892 833,03	8 892 833,03
Johdannaissopimukset	563 112,87	563 112,87		
Yhteensä	675 103 582,83	675 218 579,39	640 517 491,88	640 568 510,62

	2024		2023	
Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	158 489 355,66	158 489 355,66	125 440 065,75	125 440 065,75
Velat yleisöille ja julkisyhteisöille	446 133 627,38	446 133 627,38	449 326 391,21	449 326 391,21
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	110 004,00	110 004,00		
Yhteensä	604 732 987,02	604 732 987,02	574 766 456,96	574 766 456,96

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2024		2023	
Rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistoistukset	23 699 033,46			23 699 033,46
Osakkeet ja osuudet	135 199,36		8 762 801,93	8 898 001,29
Johdannaissopimukset		563 112,87		563 112,87
Yhteensä	23 834 232,82	563 112,87	8 762 801,93	33 160 147,62

Rahoitusvelat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset		110 004,00		110 004,00

Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3

	2023		2022	
Rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistoistukset	27 416 411,43			27 416 411,43
Osakkeet ja osuudet	5 313 148,78		8 892 833,03	14 205 981,81
Johdannaissopimukset			0,00	0,00
Yhteensä	32 729 560,21		8 892 833,03	41 622 393,24

Rahoitusvelat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				0,00

Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvomuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2024		2023	
	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat	Arvonmuutos Tuloslaskelma Käyvän arvon rahasto 31.12.	Arvonmuutos Tuloslaskelma Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	32 981 410,17			390 158,27
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	168 737,45	834,35	229 010,94	
Yhteensä	33 160 147,62	834,35	229 010,94	390 158,27

	2023		2022	
	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat	Arvonmuutos Tuloslaskelma Käyvän arvon rahasto 31.12.	Arvonmuutos Tuloslaskelma Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	36 159 360,00		-2 688,37	825 748,35
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	5 463 013,24		131 044,24	
Yhteensä	41 622 393,24		128 376,87	825 748,35

1.20 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

Jos on tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksia tai virheiden oikaisuja, ne on esitettävä erikseen ja selostettava näiden perusteet.

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osuuspääoma	6 211 700,00	18 400,00	-297 200,00	5 932 900,00
Muut sidotut rahastot	4 791 529,08	1 112 478,84	-800 353,82	5 103 654,08
Vararahasto	4 102 443,97			4 102 443,97
Käyvän arvon rahasto	689 085,09	1 112 478,84	-800 353,82	1 001 210,11
Rahavirran suojauksesta			-31 805,98	-31 805,98
Käypään arvoon arvostamisesta	689 085,09	1 112 478,84	-768 547,84	1 033 016,09
Vapaat rahastot	1 051 375,87			1 051 375,87
Muut rahastot	1 051 375,87			1 051 375,87
Edellisten tilikausien voitto	38 248 652,48	18 441 670,85	-9 280 918,61	47 409 404,52
Tilikauden voitto	9 658 514,89	6 129 403,20	-8 875 445,23	6 912 472,86
Oma pääoma yhteensä	59 959 772,30	25 701 952,69	-19 233 917,66	66 427 807,33
Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvät jakokelvottomat erät	1 802 326,53	2 176 152,13	-859 902,90	3 118 575,76

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2024			
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2024 (brutto)	-458 498,04	1 282 247,29		825 748,35
Odotettut luottotappiot	35 608,02	-		35 608,02
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	84 178,18	-256 449,46		-172 271,28
Käyvän arvon rahasto 1.1.2024	-336 712,74	1 025 797,83		689 085,09
Käyvän arvon lisäykset	1 198 461,59			1 198 461,59
Käyvän arvon vähennykset	-492 646,16		-8 929,77	-498 575,93
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-250 048,52		-32 827,71	-282 877,23
Odotettavissa olevat luottotappiot	-25 852,16		-	-25 852,16
Käyvän arvon rahaston muutokset 2024, yhteensä	429 913,75		-39 757,48	390 156,27
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2024 (brutto)	9 022,83	1 282 247,29	-39 757,48	1 251 512,64
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-1 804,57	-256 449,46	7 951,50	-250 302,53
Käyvän arvon rahasto 31.12.2024	7 218,26	1 025 797,83	-31 805,98	1 001 210,11

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2023			
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2023 (brutto)	-1 340 835,92			-1 340 835,92
Odotettut luottotappiot	32 827,29			32 827,29
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	261 601,73			261 601,73
Käyvän arvon rahasto 1.1.2023	-1 046 406,90			-1 046 406,90
Käyvän arvon lisäykset	1 276 702,76	2 823 446,85		4 100 149,61
Käyvän arvon vähennykset	-395 034,15	-1 541 199,56		-1 936 233,71
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	2 668,37			2 668,37
Odotettavissa olevat luottotappiot	2 760,73			2 760,73
Käyvän arvon rahaston muutokset 2023, yhteensä	887 117,71	1 282 247,29		2 169 365,00
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2023 (brutto)	-420 890,92	1 282 247,29		861 356,37
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	84 178,18	-256 449,46		-172 271,28
Käyvän arvon rahasto 31.12.2023	-336 712,74	1 025 797,83		689 085,09

LUOTTORISKIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.21 Odotettavissa olevat luottotappiot

	2024				
Tase-erä	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	1 229 025,74				1 229 025,74
Saamiset luottolaitoksilta	151 521 820,74				151 521 820,74
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	477 698 180,14			-3 592 644,85	474 105 535,29
Saamistodistukset*	15 089 443,35	18 436,16	23 680 597,30	-2 389,91	38 785 086,90
Osakkeet ja osuudet		150 301,29	8 747 700,00		8 898 001,29
Johdannaissoptimukset		0,00	583 112,87		583 112,87
Rahoitusvarat yhteensä	645 538 469,97	168 737,45	32 991 410,17	-3 595 034,76	675 103 582,83
Taseen ulkopuoliset erät	20 159 194,70			-155 905,55	20 003 289,15
Yhteensä	665 697 664,67	168 737,45	32 991 410,17	-3 750 940,31	695 106 871,98

* Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 9 755,88 euroa

	2023				
Tase-erä	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	1 483 109,41				1 483 109,41
Saamiset luottolaitoksilta	117 955 124,79				117 955 124,79
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	467 077 791,70			-3 433 653,52	463 644 138,18
Saamistodistukset*	15 817 429,67	4 731,43	27 411 680,00	-4 703,41	43 229 137,69
Osakkeet ja osuudet		5 458 281,81	8 747 700,00		14 205 981,81
Rahoitusvarat yhteensä	602 333 455,57	5 463 013,24	36 159 380,00	-3 438 356,93	640 517 491,88
Taseen ulkopuoliset erät	16 888 525,35			-98 681,25	16 789 844,10
Yhteensä	619 221 980,92	5 463 013,24	36 159 380,00	-3 537 038,18	657 307 335,98

* Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 35 608,02 euroa

1.22 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2024	31.12.2023
Riskiluokka 1	139 723 611,46	10 331,24		139 733 942,70	121 153 783,48
Riskiluokka 2	34 258 760,88	14 655,32		34 273 416,20	172 442 491,59
Riskiluokka 3	253 188 155,36	169 577,72		253 337 733,08	59 329 949,75
Riskiluokka 4	88 336 975,14	538 350,60		88 875 325,74	90 048 216,01
Riskiluokka 5	76 197 439,94	2 994 889,39		79 182 329,33	61 224 601,83
Riskiluokka 6	10 726 830,80	7 030 790,61		17 757 721,41	14 734 049,83
Riskiluokka 7		12 700 201,54		12 700 201,54	14 812 891,86
Riskiluokka 8			9 976 739,29	9 976 739,29	9 602 080,35
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	602 411 873,58	23 448 796,42	9 976 739,29	635 837 409,29	583 347 964,70
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	552 863,84	608 041,39	2 587 645,17	3 748 650,40	3 532 334,77
Yhteensä	601 859 009,74	22 840 755,03	7 389 094,12	632 088 758,69	579 815 629,93
Saamistodistukset	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2024	31.12.2023
Riskiluokka 1	33 610 000,00			33 610 000,00	37 010 000,00
Riskiluokka 2	400 000,00			400 000,00	4 450 000,00
Riskiluokka 3	5 100 000,00			5 100 000,00	300 000,00
Riskiluokka 4					1 900 000,00
Riskiluokka 5					460 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	39 110 000,00			39 110 000,00	44 110 000,00
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	12 145,77			12 145,77	40 311,43
Yhteensä	39 097 854,23			39 097 854,23	44 069 688,57

1.23 Luottoriskikeskittymät

	Lainat ja saamis- luottolaitoksilta	Lainat ja saamis- yleisöitä ja julkisyhteisöiltä	Vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	Annetut lainalupaukset ja takaukset
Tasearvo 31.12.2024	140 178 707,35	471 947 968,68	39 110 000,00	23 710 733,26
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2024				
Luottoriskikertymä toimialoitain, Riskiluokka 1				
Yritykset		308 547,15	12 200 000,00	2 983 801,86
Maatalous		2 637,15		50 000,00
Kiinteistöala			1 500 000,00	983 000,00
Rakentaminen		282 740,00		1 417 869,07
Tukku- ja vähittäiskauppa		5 220,97		130 000,00
Teollisuus		1 739,03	4 050 000,00	153 432,59
Kuljetus ja varastointi		1 560,00	1 750 000,00	45 000,00
Muut		2 650,00	4 800 000,00	204 500,00
Julkisyhteisöt			11 780 000,00	500 000,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		67 207,16		153 000,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset			6 180 000,00	
Kotitaloudet		130 492 868,33		5 230 498,40
Muut			3 450 000,00	
Yhteensä 31.12.2024		130 866 642,64	33 610 000,00	8 867 300,06
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 2				
Yritykset		380 052,57	400 000,00	319 918,57
Maatalous		74 804,51		
Kiinteistöala		15 080,74		
Rakentaminen		240 000,00		280 435,01
Tukku- ja vähittäiskauppa		5 500,00		
Teollisuus		10 060,22		29 483,56
Kuljetus ja varastointi				10 000,00
Muut		34 607,10	400 000,00	
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	27 460 000,00			
Kotitaloudet		5 443 323,05		670 122,01
Yhteensä 31.12.2024	27 460 000,00	5 823 375,62	400 000,00	990 040,58
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 3				
Yritykset		65 324 268,85	4 100 000,00	6 733 247,51
Maatalous		4 034 991,49		149 531,85
Kiinteistöala		44 282 252,15		4 060 924,71
Rakentaminen		1 843 460,11		1 474 007,74
Tukku- ja vähittäiskauppa		3 549 206,72		263 861,83
Teollisuus		4 044 433,27	3 150 000,00	486 316,76
Kuljetus ja varastointi		325 011,86		19 000,00
Muut		7 244 813,25	950 000,00	279 502,82
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		161 085,80		1 602,71
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	112 443 326,10		1 000 000,00	277 246,20
Kotitaloudet		66 938 533,95		1 458 442,16
Yhteensä 31.12.2024	112 443 326,10	132 423 868,40	5 100 000,00	8 470 538,58
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 4				
Yritykset		697 509,84		144 210,32
Maatalous		39 583,14		
Kiinteistöala		128 855,86		114 255,42
Rakentaminen		70 619,09		6 602,61
Tukku- ja vähittäiskauppa		13 419,70		18 589,26
Teollisuus		57 840,01		
Kuljetus ja varastointi		7 236,97		4 763,03
Muut		379 855,27		
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	275 381,25			900 000,00
Kotitaloudet		66 101 775,85		756 448,48
Yhteensä 31.12.2024	275 381,25	86 799 285,69		1 800 658,80
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 5				
Yritykset		32 316 149,52		1 450 420,92
Maatalous		684 826,15		4 791,18
Kiinteistöala		24 644 219,26		629 936,00
Rakentaminen		1 405 878,85		368 414,98
Tukku- ja vähittäiskauppa		205 166,47		10 513,87
Teollisuus		876 299,18		20 957,77
Kuljetus ja varastointi		62 436,18		12 570,55
Muut		4 637 521,43		403 236,57
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		3 609 139,68		
Kotitaloudet		41 334 311,35		472 307,86
Yhteensä 31.12.2024		77 269 600,65		1 922 728,78
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 6				
Yritykset		9 501 131,80		508 785,85
Maatalous		183 880,00		
Kiinteistöala		2 565 743,90		
Rakentaminen		267 820,99		66 031,00
Tukku- ja vähittäiskauppa		49 090,92		
Teollisuus		2 863 579,32		176 003,85
Kuljetus ja varastointi		22 407,40		
Muut		3 748 809,27		266 751,00
Kotitaloudet		7 636 306,36		111 497,40
Yhteensä 31.12.2024		17 137 438,16		620 283,25
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 7				
Yritykset		9 084 413,07		
Maatalous		3 049 641,85		
Kiinteistöala		4 638 331,30		
Teollisuus		384 815,45		
Muut		1 011 824,47		
Kotitaloudet		3 614 255,57		1 532,90
Yhteensä 31.12.2024		12 698 668,64		1 532,90

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 8

Yritykset	3 984 650,83	1 034 115,54
Kiinteistöala	925 179,02	
Rakentaminen	830 730,41	251 083,13
Tukku- ja vähittäiskauppa	769 492,24	
Teollisuus	911 484,86	773 032,41
Kuljetus ja varastointi	49 316,34	
Muut	478 447,96	10 000,00
Kotitaloudet	4 974 438,15	3 534,77
Yhteensä 31.12.2024	8 939 088,98	1 037 650,31

Tasearvo 31.12.2023**Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2023****Luottoriskikertymä toimialoitain, Riskiluokka 1**

Yritykset	592 843,88	12 000 000,00	3 752 181,18
Maatalous			53 000,00
Kiinteistöala	1 526,35	2 100 000,00	893 000,00
Rakentaminen	574 300,00		1 726 679,71
Tukku- ja vähittäiskauppa	1 724,08		130 000,00
Teollisuus		4 400 000,00	261 101,47
Kuljetus ja varastointi		1 000 000,00	395 000,00
Muut	15 293,45	4 500 000,00	493 400,00
Julkisyhteisöt		11 330 000,00	510 081,28
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	91 241,05		155 000,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	95 913 454,00	10 980 000,00	
Kotitaloudet			4 324 881,79
Muut	15 814 280,31	2 700 000,00	
Yhteensä 31.12.2023	95 913 454,00	16 498 365,24	8 741 964,24

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 2

Yritykset	360 738,96	3 200 000,00	259 377,82
Maatalous	82 584,96		55 635,38
Kiinteistöala	832,64		
Rakentaminen	277 322,36		185 460,72
Teollisuus		1 500 000,00	18 261,72
Muut		1 700 000,00	20 000,00
Julkisyhteisöt		1 250 000,00	
Kotitaloudet	170 152 855,05		1 689 518,76
Yhteensä 31.12.2023	170 513 595,01	4 450 000,00	1 928 896,58

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 3

Yritykset	61 989 847,12	300 000,00	2 783 345,96
Maatalous	3 620 009,01		100 908,97
Kiinteistöala	32 115 342,28		120 013,45
Rakentaminen	2 771 637,61	300 000,00	1 202 489,93
Tukku- ja vähittäiskauppa	2 814 182,56		528 740,60
Teollisuus	5 670 432,16		331 645,35
Kuljetus ja varastointi	450 186,21		24 000,00
Muut	14 428 137,29		455 537,66
Julkisyhteisöt	698 307,17		
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 302 368,88		300 000,00
Kotitaloudet	29 815 607,12		482 373,50
Yhteensä 31.12.2023	95 784 230,29	300 000,00	3 545 719,46

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 4

Yritykset	12 017 669,11	1 900 000,00	763 946,57
Maatalous	1 206 011,57		217,57
Kiinteistöala	3 301 207,89	500 000,00	871,34
Rakentaminen	609 422,57		354 818,70
Tukku- ja vähittäiskauppa	768 138,51		13 757,06
Teollisuus	2 011 266,94	1 000 000,00	88 044,13
Kuljetus ja varastointi	110 373,13		3 822,04
Muut	4 013 248,50	400 000,00	302 415,73
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset			920 000,00
Kotitaloudet	75 829 880,83		516 739,50
Yhteensä 31.12.2023	87 847 529,94	1 900 000,00	2 200 686,07

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 5

Yritykset	29 250 508,75		3 012 237,66
Maatalous	459 051,83		14 531,20
Kiinteistöala	24 954 158,20		2 614 894,17
Rakentaminen	1 214 791,47		300 824,60
Tukku- ja vähittäiskauppa	10 169,95		6 000,00
Teollisuus	258 186,87		63 291,27
Kuljetus ja varastointi	79 991,08		4 348,56
Muut	2 275 159,35		8 547,86
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	12 500,00		
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	332 568,75		
Kotitaloudet	28 142 126,04		474 560,63
Yhteensä 31.12.2023	332 568,75	57 405 134,79	3 486 798,29

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 6

Yritykset	0,00	8 367 330,65	450 000,00	1 062,54
Maatalous	0,00	1 046 022,13		775,05
Kiinteistöala	0,00	1 384 386,47		
Rakentaminen	0,00	540 000,00		
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	160 544,55		
Teollisuus	0,00	378 631,30		287,49
Muut	0,00	2 876 746,20	450 000,00	
Kotitaloudet	0,00	8 330 703,34		34 953,30
Yhteensä 31.12.2023	0,00	14 698 033,99	450 000,00	36 015,84

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 7

Yritykset	8 001 414,17	
Maatalous	2 607 781,15	
Kiinteistöala	4 611 833,02	
Rakentaminen	691 800,00	
Muut	100 000,00	
Kotitaloudet	6 758 128,87	53 348,82
Yhteensä 31.12.2023	14 759 543,04	53 348,82

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 8

Yritykset	4 237 755,42	343 538,89
Kiinteistöala	972 408,41	
Rakentaminen	1 259 660,04	339 250,73
Tukku- ja vähittäiskauppa	745 548,64	3 090,97
Teollisuus	396 275,84	1 171,31
Kuljetus ja varastointi	113 139,22	
Muut	850 722,27	25,88
Kotitaloudet	4 965 714,00	55 072,04
Yhteensä 31.12.2023	9 203 469,42	398 610,93

1.24 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus

	Luottoriskille alttiina oleva määrä, johon kohdistuu vakuus Kuvaus hallussa olevasta vakuudesta	
	2024	2023
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	477 654 842,32	467 006 129,72
Asuntoluotot	286 847 923,41	267 216 127,22 Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Yritysluotot	98 977 075,58	108 890 449,46 Pääosin kiinteistövakuuksia
Kulutusluotot	35 295 309,13	36 816 119,19 Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Muut	56 534 534,20	53 983 433,85 Pääosin kiinteistövakuuksia

TUOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT**2.01 Korkotuotot ja -kulut**

	2024	2023
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavista saarnistodistuksista	849 431,39	699 961,87
Saamisista luottolaitoksilta	4 220 286,61	3 301 160,35
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	22 259 046,49	19 688 008,68
Saarnistodistuksista	212 908,42	167 747,59
Johdannaissopimuksista	-32 827,71	
Muut korkotuotot	287 882,65	240 592,97
Yhteensä	27 795 727,85	24 097 471,46

Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatusta rahoitusvaroista	590 029,01	602 963,25
--	------------	------------

Korkokulut

Veloista luottolaitoksille	-5 765 571,26	-4 339 715,85
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-4 837 098,23	-2 401 371,36
Muut korkokulut	-13 905,16	-9 183,02
Yhteensä	-10 436 574,64	-6 760 270,23

2.02 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2024	2023
Käypään arvoon tuloksen kautta kirjatusta sijoituksista saadut osinkotuotot	5 191,64	6 238,20
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatusta sijoituksista	153 827,00	1 593 952,00
joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	153 827,00	1 593 952,00
Yhteensä	159 018,64	1 590 190,20

2.03 Palkkiotuotot ja -kulut

	2024	2023
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	616 795,14	675 831,12
Ottolainauksesta	12 027,77	11 068,83
Maksuliikenteestä	2 910 751,39	2 796 864,36
Ormaisuuksienhoidosta	340 837,63	340 256,00
Välitetyistä toiminnoista	851 467,73	849 936,49
Takausten myöntämisestä	132 509,98	120 090,85
Muut palkkiotuotot	92 319,14	70 894,78
Yhteensä	4 956 707,78	4 864 942,43

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut	-126 677,31	-118 208,76
Muut	-758 539,59	-582 190,09
Yhteensä	-885 216,90	-700 398,85

2.04 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot

	2024 Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saarnistodistuksista		14 007,28	14 007,28
Osakkeista ja osuuksista	-106 225,32	215 838,01	109 612,69
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-302,55		-302,55
Yhteensä	-106 527,87	229 845,29	123 317,42
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)		-110 004,00	-110 004,00
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos (netto)		109 169,65	109 169,65
Suojauslaskennan nettotulos		-834,35	-834,35
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-106 527,87	229 010,94	122 483,07

	2023 Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saarnistodistuksista		-17 564,20	-17 564,20
Osakkeista ja osuuksista		148 608,44	148 608,44
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-184,54		-184,54
Yhteensä	-184,54	131 044,24	130 859,70
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-184,54	131 044,24	130 859,70

2.05 Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

	2024 Myyntivoitot ja - tappiot (netto)	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00

	2023 Myyntivoitot ja - tappiot (netto)	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	36,00	-2 668,37	-2 632,37
Yhteensä	36,00	-2 668,37	-2 632,37

2.06 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2024	2023
Vuokra- ja osinkotuotot	295 433,89	216 454,80
Vuokratulot	-766,27	-1 544,40
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 903,36	-27 461,70
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	227 609,62	107 558,10
Arvon alentumistappiot	-96 110,00	-79 725,00
Muut tuotot	-1 473,26	530,31
Muut kulut	-165 702,26	-171 242,39
Yhteensä	232 088,16	46 669,52

2.07 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

	2024	2023
Liiketoiminnan muut tuotot		
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	4 445,00	4 340,00
Muut tuotot	342 660,16	430 346,22
Yhteensä	347 105,16	434 686,22

	2024	2023
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulot	-447 940,67	-341 721,46
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-346 236,72	-339 012,57
Vakuusrahastomaksut	-320 684,00	-386 562,12
Muut kulut	-1 529 697,91	-1 577 767,24
Yhteensä	-2 644 569,30	-2 647 963,39

2.08 Henkilöstökulut

	2024	2023
Palkat ja palkkiot	-3 503 489,98	-3 057 118,13
Henkilösivukulut	-652 466,14	-638 465,88
Eläkekulut	-590 757,60	-658 950,88
Muut henkilösivukulut	-81 710,54	-78 514,90
Yhteensä	-4 156 958,12	-3 695 584,01

2.09 Muut hallintokulut

	2024	2023
Muut henkilöstökulut	-410 108,90	-373 023,83
Toimistokulut	-2 535 180,58	-1 977 240,50
Atk-kulut	-2 082 017,99	-1 778 680,97
Yhteysskulut	-258 199,19	-228 241,90
Edustus- ja markkinointikulut	-304 462,48	-279 662,57
Muut hallintokulut	-3 008,84	-3 000,00
Yhteensä	-5 592 967,98	-4 640 749,77

2.10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista

	2024	2023
Suunnitelman mukaiset poistot	-265 170,79	-205 409,20
Aineelliset hyödykkeet	-60 205,36	-50 873,74
Aineettomat hyödykkeet	-204 965,43	-154 535,46
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	-24 345,00	-364 925,00
Aineelliset hyödykkeet	-24 345,00	-364 925,00
Yhteensä	-289 515,79	-570 334,20

2.11 Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

	2024		Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot	Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot yhteensä
Saamisista luottolaitoksilta	1 022,44	Peruutukset	-	-	1 022,44
Saamisista yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	-844 010,79	683 997,02	15 109,06	-1 463 741,75	-1 608 646,46
Saamistodistukset	28 165,66	-	-	0,00	28 165,66
Taseen ulkopuoliset erät	-57 224,30	-	-	0,00	-57 224,30
Yhteensä	-872 046,99	683 997,02	15 109,06	-1 463 741,75	-1 636 682,66

	2023		Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot	Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot yhteensä
Saamisista luottolaitoksilta	114,46	Peruutukset	-	-	114,46
Saamisista yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	-404 729,61	38 343,61	19 934,08	-179 403,52	-525 855,44
Saamistodistukset	-4 719,66	-	-	0,00	-4 719,66
Taseen ulkopuoliset erät	-51 939,87	-	-	0,00	-51 939,87
Yhteensä	-461 274,68	38 343,61	19 934,08	-179 403,52	-582 400,51

2.12 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2024	2023
Pankkitoiminnan tuotot	23 179 121,55	24 411 818,93

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä.
Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.01 Annetut vakuudet

Omasta velasta annetut:

Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			113 239 012,24	113 239 012,24
Omasta velasta annetut yhteensä			113 239 012,24	113 239 012,24

Muiden velasta annetut:

Pankki on antanut Bonum Pankki Oy:lle yleispannauksittomuksen niistä varoista, jotka pankilla on sinne talletettuna.

3.02 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön Veritaksen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.03 Leasing ja muut vuokravastuut

Et-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2024	2023
Yhden vuoden kuluessa	29 262,24	73 060,05
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	383 040,00	107 622,20
Yli viiden vuoden kuluessa	294 665,50	338 664,10

3.04 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2024	2023
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	3 551 538,58	3 503 514,88
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	20 159 194,70	16 888 525,35
joista luottolupaukset	20 159 194,70	16 888 525,35
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	23 710 733,26	20 392 040,23

3.05 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2024	2023
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonnäisäverovelvollisuusryhmään.		
Arvonnäisäveron ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuun määrä	1 586 855,14	1 232 342,01

Järvi-Suomen Osuuspankki on sitoutunut maksamaan osuutensa POP Pankki -ryhmän järjestelmäaudistuksesta.
Jäljellä oleva sitoumuksen määrä on n. 2 070 000 euroa.

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa		
4.01 Henkilöstön lukumäärä 31.12.				
	2024	2023		
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	55	53		
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	7	7		
Määräaikainen henkilöstö	12	13		
Yhteensä	74	73		
4.02 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset				
	2024	2023		
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, palkat ja palkkiot	88 615,00	62 785,00		
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	376 355,47	353 653,80		
Yhteensä	464 970,47	416 438,80		
4.03 Johdolle myönnetty luotot ja takaukset				
	2024	2023		
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	943 863,13		1 031 015,66	
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1 620 357,18		1 781 997,31	
Yhteensä	2 564 220,31		2 813 012,97	
Lisäykset	254 000,00		535 289,86	
Vähennykset	270 728,00		760 855,64	

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.04 Lähipiiritiedot

Lähipiirin määrittely

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettävien tietojen standardin IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

	2024			
Lähipiiriin kuuluminen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Pantit, kiinnitykset, takaukset ja muut vakuudet
Johto *)	2 584 220,31			
Sukulaisuus	3 307 284,78			
Määräysvalta	3 144 377,84			
Yhteensä	9 015 882,93			

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.03.

**) Muut kohtaan sisältyvät: Lähipiiriin kuuluvan henkilön määräysvalta-yhteisö tai yhteisö, johon on huomattava vaikutusvalta sekä Eläkesäästö-kassa

Odottavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	4 408,55
Tilikauden muutos	25 824,05
Tilikauden lopussa	30 232,60

	2023			
Lähipiiriin kuuluminen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Pantit, kiinnitykset, takaukset ja muut vakuudet
Johto *)	2 813 012,97			
Sukulaisuus	3 827 540,21			
Määräysvalta	2 720 342,68			
Yhteensä	9 360 895,86			

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.03.

**) Muut kohtaan sisältyvät: Lähipiiriin kuuluvan henkilön määräysvalta-yhteisö tai yhteisö, johon on huomattava vaikutusvalta sekä Eläkesäästö-kassa

Odottavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	5 014,97
Tilikauden muutos	-606,42
Tilikauden lopussa	4 408,55

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.01 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

	2024			
Tytäryhtiöt	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma	Tilikauden tulos	Kpl Määräysvallan peruste
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	1 680 256,42	4 115 349,11	20 629,71	2
Osakkuus- ja omistusyhteysyritykset	Kirjanpitoarvot			Kpl Määräysvallan peruste
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	926 056,04	466 417,04	769,45	3
	2023			
Tytäryhtiöt	Kirjanpitoarvot			Kpl Määräysvallan peruste
Muut	1 680 256,42	4 094 719,40	-44 203,17	2
Osakkuus- ja omistusyhteysyritykset	Kirjanpitoarvot			Kpl Määräysvallan peruste
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	148 056,04	465 647,62	- 332,27	2
Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma**)	Tilikauden tulos*)	
POP Holding Oy, Helsinki	12,93	17 534 451,87	22 529 627,93	
POP Pankkikeskus osk, Helsinki	10,93	65 813 093,67	510 825,48	
Yhteensä		83 347 545,54	23 040 453,41	

*) Tilikauden 2023 oma pääoma ja voitto

**) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.01 Luottolaitoksen tarjoama sijoituspalvelutoiminta

Pankki ei tarjoa sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä mainittuja sijoituspalveluja.

6.02 Osuuspankkia koskevat liitetiedot

	2024	2023
Irtisanottujen osuusmaksujen määrä	59 800,00	30 700,00

Jos jäsenyys on päättynyt, voidaan irtisanottu osuuspääoma maksaa takaisin osuuskuntalain 10 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuuspankin jäsenten lukumäärä	7123	7249
--------------------------------	------	------

6.03 Tilintarkastajan palkkiot

	2024	2023
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	8 629,32	26 587,32
Yhteensä	8 629,32	26 587,32

6.04 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat

Pääkirja/päiväkirja
Tasekirja
Tositteet

Säilytystapa

Sähköinen arkisto
Sidottu kirja
Sähköinen arkisto

Reskontrat

Asiakasreskontrat (koneelliset)
Salkkukirjanpito
Ostoreskontra (OpusCapita)
Kassapäiväkirja
Kassaraportit
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuusreskontra
Johdannaisten reskontra

Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto
Atk-tuloste
Atk-tuloste
Sähköinen arkisto
Sähköinen arkisto
Excel-tiedosto

Käsin ylläpidettävät reskontrat

Vuokrasaamiset
Notariaattitoimeksiannot

Tositelajit

00	Palautustapahtuma
10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
16	Jaksotustositteet
20	Ostolaskut
25	Ostolaskujen suoritukset
32	Henkilökunnan matkakulukorvaukset, järjestelmästä tulevat
40	Myyntisaamiset (Samlink, SPL, POPL)
50	ECL-kirjaukset
51	Salkkukirjanpito
53	Ottolainaus, maksuliiketilin korko
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
72	Automaattiviennit, kirjanpito
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
76	Pääkirjakirjaukset, jotka tehdään keskitetysti
78	Pysyvät johdannaisten- ja suojauslaskentakirjaukset
79	Purkautuvat johdannaisten- ja suojauslaskentakirjaukset
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
85	Poistot ja muut käyttöomaisuusreskontran viennit
92	Liiketoimintasiirrot - siirtyvät erät
99	Tuloksen kirjaus
100	Liitetietotosite

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Siilinjärvellä 10. päivänä helmikuuta 2025

JÄRVI-SUOMEN OSUUSPANKKI
hallitus


Ari Voutilainen

Tuomas Juntunen


Tomi Vähäkangas

Heli Kuvaja


Katja Kyllönen


Anna Lappalainen


Soile Pusa
Toimitusjohtaja

Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä

Järvi-Suomen Osuuspankin hallintoneuvosto on käsitellyt osuuspankin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2024, ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hallintoneuvosto hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja yhtyy hallituksen ehdotukseen tilikauden ylijäämän käyttämisestä.

Siilinjärvi 10. päivänä helmikuuta 2025

JÄRVI-SUOMEN OSUUSPANKKI
Hallintoneuvosto


Maria Tofferi
Hallintoneuvoston puheenjohtaja


Jaana Laukkanen
Hallintoneuvoston sihteeri

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 11. päivänä helmikuuta 2025



Kaj Riska KHT

BDO Oy